

WATERGATES AFERA VIRSTA KALTINAMU AKTU

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą ketvirtadienį specialaus senato komitete, tyrinėjantį Watergates aferą, pirmininkas senatorius Sam J. Ervin, jr. (dem. N. Car.), klausinėdamas liudininką John W. Dean III, jau tiesiogiai apkaltino prezidentą Nixoną. Konstitucijos antras straipsnis reikalauja, kad prezidentas laikytųsi visų įstatymų ir žiūrėtų, kad jie būtų pildomi. Jis tačiau jų nesilaikė Watergates atsitikimu. Maža to, jis 1970 metais patvirtinęs planą, kuris numatė sulaužymą konstitucinių teisių, numatytų 4tam konstitucijos priede, garantuojančiam žmonių asmens, namų, popierių ir kitokio turto neliečiamybę. Tiesa, pagal prezidentą tas planas buvo po penkių dienų atšauktas dėl FBI direktoriaus Hooverio pasipriešinimo, tačiau pats faktas — davė suprasti Ervin — kad taip buvo planuojama, anksčiau ar vėliau turėjo priversti prie minties įsilaužti į demokratų partijos būstinę, nors iš pradžių buvo planuojama pažeisti tik valstybei pavojingų elementų konstitucines teises. Bet kas yra pavojingas valstybei ir kas yra pavojingas tik Nixono perinkimui? Praveisti aiškią liniją kai kada labai sunku ir... nesinori.

Tokių būdu Watergates byla, kuri turėjo išaiškinti tik tą aferą ir priešrinkiminės kovos praktiką, virto paties Nixono asmeniška byla. Praktiškai beveik visi, iki šiol nenuteisti tos aferos dalyviai gali nebijoti bausmių. Dėl to, kad jie visi turi teisę reikalauti 'jury' teismo, bet įstatymas ir dar daugiau teismo praktika reikalauja, kad 'jury' nariai, apie jų sprendžiamą bylą kaip galima mažiau žinotų prieš pradedami ją spręsti ir nebūtų iš anksto apie ją susidarę savo nuomonės. Tokių praktiškai neįmanoma bus rasti ir dėl to kaltinamieji liks nenubausiti.

Nepriklausomoje Lietuvoje mes neturėjome 'jury' ar prisiekusiųjų teismo, nors toks buvo numatytas perimtuose rusų įstatymuo-

se. Bylos buvo sprendžiamos profesionalų, išskyrus kariuomenės teisimą, kurį šalia pirmininko sudarydavo dar du eiliniai karininkai ir du kareiviai tuo būdu primindami anglo-saksų "jury", kurią sudaro ne profesionalai, bet tautos atstovai. Nėra abejonės, kad 'jury' teismas daugiau garantuoja asmens teises negu profesionalų, tačiau valstybinio ir tautinio atgimimo laikais buvo rūpinamasi daugiau bendrų tautos, o ne paskirų jos narių, labu. Tokia mintis nebuvo svetima ir Nixono patarėjams, gresiančių neramumų akivaizdoje.

Bet jei tiesiogiai Watergates aferos dalyvių šansai būti nubautiems yra maži, prezidentui tos taisyklės netaikomos. Jo kaltės klausimas būtų sprendžiamas profesionalų t. y. senato, pirmininkaujamo vyr. teismo pirmininko. Senatas tačiau nesiskubins atstatyti prezidentą ne dėl teisinių, bet praktiškų politinių sumetimų. Kaip sakėme anksčiau, demokratai neturi intereso pašalinti Nixoną tam, kad jo vietoje atsistotų Agnew, kuris eventualių galėtų atstatyti respublikonų administracijos prestižą. Jiems verčiau laikyti sukompromituotą Nixoną iki termino galo. Tuo būdu išeitų, kad patys respublikonai gali būti daugiau suinteresuoti Nixono atsikratymu negu demokratai!

Tiesa, kol kas dar neturima visai tvirtų įrodymų, kad prezidentas būtų pažeidęs konstituciją. Visi planai, 'priešų' sąrašai, oponentų sekimas yra daugiau ar mažiau leidžiami ir toleruojami politiniams žaidimams. Labai daug priklausys nuo to, ką ir kaip paliudys buvęs Teisingumo Ministeris ir Prezidentui Perrinkti Komiteto pirmininkas J. Mitchell ir du artimiausi Nixono patarėjai bei bendradarbiai H. R. Haldeman ir J. Ehrlichman. Atrodo, kad prezidentas yra linkęs laikyti bendrą frontą su tais dviem, nestumiant kalte už Watergates planavimą ir kaltininkų dengimą

Argentinos lietuviai iškilmingai paminėjo Romo Kalantos susideginimo dėl Lietuvos laisvės sukaktį pamaldomis bažnyčioje ir vainiko padėjimu prie lietuviško kryžiaus Buenos Aireslietuvių parapijos sodyje. Ta proga prie kryžiaus, padėjus vainiką, reikšmingą kalbą pasakė JAV ambasados Argentinoje pirmasis sekretorius dr. Vytautas Dambrava, kurią žemiau ištiesai spausdiname. Pritty nuotrauka

ROMO KALANTOS MINĖJIMAS YRA TAUTOS TRIUMFO ŠVENTĖ

Dr. Vytauto Antano Dambravos, JAV ambasados Argentinoje pirmojo sekretoriaus žodis, pasakytas š. m. gegužės 13 d. Buenos Aires, pirmųjų Romo Kalantos heroiškos mirties metinių proga.

Šį saulėtą rudens sekmadienį susirinkome Argentinoje, lietuvių parapijoje, prie savo ištikimų draugų: lietuviško kryžiaus ir lietuviškos trispalvės. Turime čia ir heroiško pasiaukojimo simbolį: gražų didelį devyniolikos metų jaunuolio — Romo Kalantos — paveikslą; jaunuolio, kuris lygiai prieš vienerius metus paaugojo savo gyvybę ant Tėvynės aukuro. Esame prie Tavęs, Kryžiaus Rūpintojė, kad Tu išgirstum mūsų balsą ir mūsų maldas, kurias siunčiame į Tave, pranydami šiam jaunam Lietuvos kovūni dangiškos ramybės.

Romas buvo darbininkas, vakarinės mokyklos mokinys, komjaunuolis, komunistų tėvų vaikas. Ir tačiau, įgimtas laisvės troškimas, meilė Dievui ir savam kraštui buvo tokie stiprūs, kad jis atmetė komunizmą, ku-

Mitchelliui. Tai paaikšės senato komitetui vėl pradėjus savo posėdžius sekančią savaitę.

riam Romas buvo pašauktas tarnauti. Jis stojo atviron kovon prieš šį devyn-galvį priešą. Iš tikro, laisvės troškimas pas Romą buvo galingesnis net už pačią mirtį.

Romo Kalantos kalba, pasakyta žmonių miniai Valstybės Teatro sodelyje pereitų metų gegužės keturioliktojo, irgi sekmadienį, buvo kalba už laisvę! Tai buvo viešas tikėjimo išpažinimas. Visi žinome, kad Lietuvoje tautybė ir katalikybė yra du neišskiriamieji dalykai. Nereikia stebėtis, kad Romas pasmerkė ir religinį, ir tautinį lietuvių tautos persekiojimą. Po kalbos visų akivaizdoje apsiliejo benzinu ir save padegė. Mirė po dvylikos valandų didžiausiose kančiose. Mirė, kad Tėvynės meilės liepsnos giliau įdegtų mūsų ir ypačiai jaunimo širdyse meilę ir ištikimybę Dievui ir Tėvų žemei. Visur ir visada.

"Laisvės Lietuvai!" — žaibu nutrenkė pasaulį garas iš Kauno.

"Laisvės Lietuvai!" — mirties liepsnose šaukė devyniolikos metų jaunuolis Romas.

"Laisvės Lietuvai!" — kartojo tūkstančiai lietuvių, krašte pasipylę į gatves ir aikštes.

"Laisvės Lietuvai!" — aidu atsiliepė mes laisvajame pasauly.

LAISVĖS LIETUVAI! Gegužės keturioliktoji Lietuvoje buvo didžioji meilės šventė, didysis tautos laisvės ilgesio prasiiveržimas.

Iš Sovietų Sąjungos gilumos buvo permesti paraštininkai. Šimtus areštavus, demonstracijos buvo užsloptos. Neužsloptos tik laisvės troškimas. Susideginimų ar bandymų sušdieginti netrukus buvo daugiau: Stonis Varėnoje, Ku-kauskas ir Zališauskas Kaune. Visos teisybės mes ne dabar nežinome.

Tautos gedulo ir sovietinės gėdos ženkle sovietinis režimas atskubėjo su Stalino "didžiuoju melu". Jie apkaltino Romą Kalantą narkotikų vartojimu. Romas, komjaunuolis, stojo už religiją, o religiją komunistai visados vadino "masių opiumu", narkotikais — gal

dėl to šis užgaulus melas? Tūkstančiai demonstrantų reikalavo Lietuvai laisvės. Jie buvo apkaltinti kriminaliniais nusikaltėliais ir chuliganais. Sovietų pažiūra visuomet buvo ta pati: laisvės trokstantis žmogus turi būti protinai nesveikas, ar kriminalinis nusikaltėlis, ar triukšmadarys. Šauksmas: "Laisvės Lietuvai!" ir buvo jų didysis nusikaltimas.

Gal buvo ir tokių, kurie, nors patys ir nieku netikėtų, driso Romą kaltinti savivūdybe. Mes, katalikai, tikime, kad jo susideginimas buvo heroiška gyvybės auką. Romo pasirinktas kelias buvo ne nuodėmė ar klaida, o nuopelnas. Yra didvyriška statyti sveikatą pavojun ar atiduoti gyvybę tam, kad padėtume apginti savo brolius nuo fizinės ir dvasinės mirties ar kad laimėtume amžiną gyvenimą. Sovietinis rusų imperijos komunizmas visuomet siekė palaužti lietuvių tautą fiziškai, dvasiniai ir galiausiai ją sunaikinti.

Apaštalas Jonas cituoja Kristų: "Nėra didesnės meilės, kaip tas, kuris atiduoda gyvybę už savo draugus." Mes tikime, kad Romas Kalanta aukojo gyvybę už savo draugus. Aukojo už Tautą. Dar daugiau. Jis paaugojo savo gyvybę už bedieviškojo komunizmo niekinamą Kristų.

Romo Kalantos heroiškos mirties metinių proga kartoju seną klausimą: kaip suprasti, kad laisvės nematęs žmogus gali mirti už laisvę. Ir ne tik laisvės nematęs jaunuolis, o sovietiniame komunizme gimęs ir augęs, o bedieviškoje aplinkoje mokėsis ir neva Maskvai ištikimas komjaunuolis Romas, kuris susideginė viešai, kad visas pasaulis — ir mes — buvome kuone gyvi jo mirties liudininkai. Romas pasaulio akivaizdoje liepsnose sunaikino priešpaudos pančius ir mirė laisvas.

Vokiečių poetas Šileris sakė, jog "žmogus yra laisvas, nors jis būtų pančiuose gimęs". Jei nėra laisvės lietuvių gyventi, yra laisvė lietuvių kovoti ir yra laisvė laisvų lietuvių mirti. Dievas, kuris mums davė gyvybę, kartu davė mums ir

HELSINKIO KONFERENCIJA

Šią savaitę Helsinkyje oficialiai prasideda Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija 35 užsienio reikalų ministrų posėdžiais, kurie tęsis savaitę ar ilgiau. Po to, jų įgalioti ekspertai susirinks ženevoje gal rugsėjo mėnesį paruošti darbą naujiems posėdžiams Helsinkyje, kurių dalyvių lygis dar nesutartas.

Konferencijos paruošimo lygiui praleista tiek daug laiko visu pirma todėl, kad tai yra pirmoji tokio masto Vakarų ir Rytų Europos konferencija daugelio metų bėgyje.

Sovietų vadovai jos norėjo jau seniai. Vienu metu atrodė, kad jų piršlybos buvo sąlygojamos Amerikos ir Kanados išjungimu iš konferencijos dalyvių sudėties. Vakarų europiečiai atsakė, kad jie negali kalbėti apie Europos saugumą be JAV ir Kanados dalyvavimo. Taip pat vienu metu atrodė, kad sovietai savo siūlymais siekia tarptautinio patvirtinimo pokario pasitvarkymams Vokietijos reikalu tokiu būdu kuris vakariečiams atrodė paneigimu garantijų Vakarų Berlynui ir vakariečių teisių Vokietijoje.

Tačiau pastaruoju laiku įvairios kliūtys buvo pašalintos. JAV ir Kanada priimtos kaip aktyvios konferencijos dalyvės. Neseniai Nixonas ir Brežnevas savo pokalbiuose Amerikoje sutarė dėti pastangas, kad Europos saugumo konferencija pasibaigtų sėkmingai ir kaip galima anksčiau. Jie reiškė viltį, kad konferencijos darbai galės būti užbaigti aukščiausio lygio dalyvių pasitarimu. Tokis išsireiškimas Vakarų Europoje aiškinamas kaip užuomina apie galimą Europos valstybių vadovų konferenciją.

Daugelis europiečių nori apčiuopiamos pažangos kai kuriose srityse, kurių tikslai yra aiškiai nubrėžti.

Pav. britų užsienio reikalų ministeris Douglas Home, aną dieną parlamento debatuose kalbėjo apie reikalą susilaukti laisvesnio apsikeitimo žmonėmis, idėjomis ir informacija tarp Rytų ir Vakarų Europos. Pastarajame Nato santarvės ministerių susirinkime Danijos užs. reikalų ministeris Anderson irgi panašiai pasisakė. Jis nurodė, kad Rytų Europos kraštu vyriausybės nenori Vakarų Europos kraštų tipo valdymo santvarkos. Esą, aišku, Helsinkio konferencija nepakeis šios padėties, tačiau ji galinti sudaryti sąlygas laisvesnei ir atviresnei Europai.

laisvę. Ir tie, kurie gali parduoti ar iškeisti laisvę už truputėlį saugumo, nėra verti nei laisvės nei saugumo. Romo auka yra pirmiausia Dievui, tačiau drauge ji yra atpirkimo auka tautai — ypačiai tiems, kurie yra nuo jos nutolę, o gal savo kraštą už grašius parduoda. Romo šauksmas mirties agonijoje yra didysis tautos šauksmas visiems

(Nukelta į 2 psl.)

Romo Kalantos sukakties minėjime gegužės 13 d. Buenos Aires lietuvių parapijoje gausiai dalyvavo. Nuotraukoje tarp lietuvių, apsirengusių tautiniais rūbais kun. J. Petrakis ir Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Centro pirmininkas Taulas Stalioraitis (dešinėje). Pritty nuotrauka

KALANTOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

naujai ryžtis bendram darbui, kovai ir aukai.

Romai, mes gailimės Tavo jaunos mirties, bet mes didžiuojamės. Tavo gyvo mes nepažinome, bet tavo heroiską mirtį mes visados minėsime. Ir šis didelis ir ruošius susibūrimas yra mūsų visų vienybės ir meilės šventė. Kada jėzuitų vienuolis miršta, jo broliai suruošia iškilmingą šventę. Jie sako, kad liūdesiui neturi būti vietos, nes mirusiam jėzuitui prasideda naujas, šviesus ir amžinas gyvenimas.

Ir mums Romo mirties minėjimas yra tautos triumfo šventė. Romas susivienijo su Dievu, kad jam nereikėtų ieškoti žemiškos paguodos. Iš tikro, tobula laisvė, saugumas ir pilna dvasios ramybė randama ne šiame pasaulyje.

Ir tačiau mes liūdime jo netekę. "Joks žmogus nėra sala, atskirta ir visa savarankiška. Kiekvieno žmogaus mirtis sumažina mus pačius, nes kiekvienas esama maža dalelytė žmonijos. Ir todėl nėra reikalo klausyti, kam gaudžia gedulingas varpas. Jis gaudžia mums visiems..."

Romo mirtis skaudžiai palietė kiekvieną, tačiau jo auka neša laisvės ir naujos ateities viltį.

Saulė nusileidžia, kad vėl pakiltų. Diena praryja nakties tamsą, kad vėl skaidrumu nupluktų šviesa, lyg naujas rytas tamsos niekad nebūtų pažinęs. Pavasaris pasikeičia į vasarą, ruduo į sunaikina, o žiema šalčiu sukausto rudenį, bet pavasaris vėl išaušta. Mes liūdime gegužės žiedų, nes jie turi nuvysti; bet mes žinome, kad ateis vėl gegužė ir ji atkeršys lapkričiui, pasiūšdama dar puikiesniais žiedais. Šis amžinas ratas, tai iškilmingas gamtos "perpetuum mobile" mus moko neapsvaigti vilties viršūnėje, bet taip pat mums liepia nusivylimo gelmėse neprarasti vilties.

Romai, Tu mirei Dievui ir Tėvynei. Tavo šauksmas buvo "Laisvės Lietuvai!" Mūsų šauksmas ir mūsų visų įžadas prie Tavo, Rūpintojėli, irgi yra Tėvynei; mes pažadame Tau. Tėvų žeme, nuolatine, pilna ir

Operos skiriasi savo žanrais. Komiškoji opera žinoma opera buffa vardu. Tai operinė komedija. Tokioje opera buffa gavo vaidmenį tenoras Virgilijus Noreika. Valstybinio akademinio operos ir baletų teatro solistas pradeda rengtis sovietinės opera buffa rolei.

Tos komiškosios operos vaidmuo — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas iš Lazdynų rinkiminės apygardos Nr. 22.

Šiai rolei solistą parinko Vilniaus radijo komponentų gamykla. Tokios yra oficialios žinios. Vienu žodžiu — gamyklos pirminės partinės organizacijos vadovybė gavo tokį pavedimą iš partijos centro, sukvietė darbininkus, pranešė apie deputato nominaciją. Darbininkai pradėjo ploti, pritarė. Kaip visad, kandidatas be oponento.

Gamyklos kompartinio komiteto sekretorius A. Budėjėv plačiai nušvietė visuomeninius ir partinius solisto, kandidato į deputatus, nuopelnus. Tarp nuopelnų Budėjėv pastebėjo V. Noreikos gastroles užsienyje, kur solistas "propagavo sovietinio meno ir socialistinės valstybės laimėjimus". Iš spaudos neišgauname, bet nujauciam, kad solisto gastroles išeivijos scenose, kas buvo režimo propagandos nuopelnai, užima ne paskutinę jo užsitarnavimų gradaciją. Nominacijos susirinkime, mat, ne nekalbėjo apie vokalinį ar vaidybinių solisto meną, bet apie jo nuopelnus pagal partinę liniją.

Susirinkimui baigiantis, pagal susirinkimo režisūrą, pasimatyti su gamyklos darbuotojais atskubėjo V. Noreika. Čia jis nedainavo kavatinę ir arijų, bet prabylė ir susirinkusius ir jį

tobulą meilės ir ištikimybės tarnybą; meilę, nestant klausimų; meilę, kuri pakeltų visus bandymus; meilę, kuri niekad neužgesytų; meilę, kuri ant Tėvynės aukuro sudėtų visa, kad yra geriausia ir brangiausia.

Šventasis Kazimierai, globok Lietuvos jaunimą ir naujai sužadink jų širdis dirbti Dievui ir Tėvynei.

Virgilijus Noreika gavo naują rolę

deputatus nominavusius gamyklos darbininkus. (Faktiškai jį nominavo partijos centras!).

Solistas užtikrino, kad jis "nepasigailės jėgų rinkėjų pasitikėjimui užtikrinti". Jis, esą, ginsias darbo liaudies, šlovingosios partijos ir sovietinės vyriausybės reikalus.

Žmonės plojo šikart solistui ne už kavatinas ir arijas, bet už partinės dialektikos žinovo parašytos kalbos atpasakojimą.

Virgilijus Noreika gavo rolę sovietinėje komiškoje operoje. Jis neturi "rinkimuose" oponento. Kada Dirva skelbs šį rašinį, Virgilijus Noreika prie savo įeinamųjų durų jau bus prisikalęs lenčiukė "Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Lazdynų rinkiminės apygardos Nr. 22 deputatas".

Deputatas turės savo "ofisą". Šioje įstaigoje operos solistas privalės būti tam tikromis valandomis. Jis turi būti (teoriškai) žmonių pasiekiamas dieną ir naktį. Juk žmonės dabar gali skambinti jam ir telefonu. Solistas turi susitikti su Lazdynų žmonėmis, kolektyvais, artelėmis, vaikų darželių organizacijomis, kovojančių bedievių būreliais, statybininkais ir gatvių šlavėjomis, atominės energijos specialistais ir milicijos pareigūnais. Reikalų yra visur, taisytių, nagrinėti, iki ausų. Deputato prestižas neleis susitikti su režimo persekiojamais, su "religininkais", su liberalėjančia visuomenės dalimi.

Porą kartų per metus solistas lankysis Maskvoje. Ne gastrolemis, ne! Ten jis kels balsavimo metu pritariamai ranką ir vėl, kalbės, kalbės, kalbės... Lazdynų rajono reikalais.

Ar būdėjimui deputato "ofise", ar nuolatinis kalbėjimas (tai deputato amatas), ar švaistymasis po susirinkimus, posėdžius ir ten visur kalbų sakymas — pakenks jo tenorui?

Tai mažų mažiausia kam rūpi! Nominavo operos solistą būti deputatu, išrinko — ir gink Lazdynų reika-

lus, kovok pav. su Statybos ministerija dėl Lazdynų rajone ištrūpėjusių šaligatvių! Nauja sovietinė opera buffa ir jos dalyvis solistas Virgilijus Noreika.

Scena iš deputato darbo praktikos: deputatas sėdi savo kambary, prasidaro durys, įžengia trys skarotos moterėlės. "Labas, labas! Mes kolūkio "Lenino keliu" melžėjos norime pasakyti deputatui, kad kitą mėnesį primelsime daugiau pieno!" Deputatas sveikina melžėjas, kviečia korespondentus ir fotografus. Rytoj žmonės sužinos, kad deputatas ir darbo liaudis dirba kontakte, stato komunizmą. Sovietinė opera buffa praktikoje.

(Č. Ž.)

WANTED EXPERIENCED FABRICATORS SHEET METAL FITTERS PLATE FITTERS

First or second shift, experienced, high hourly rate, overtime, paid hospitalization, paid holidays, pension and uniforms.

NON FERROUS METALS
21721 Tungsten Rd.
216-531-3585
After 6 p. m. call 216-943-0775
Cleveland, Ohio (45-51)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT OPERATOR
SHAPER HAND
SURFACE GRINDER HAND
Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints and close tolerance.
DAY WORK
Air conditioned, all benefits. Including profit sharing. 58 hour week.
JACK HAINES CO.
2761 STAIR
DETROIT, MICH. (44-51)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN or
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
Openings available on 1st and 2nd shifts for:
ENGINE LATHE
VERTICAL BORING MILL
TURRET LATHE
MILLING MACHINE
TOOL ROOM
Must have 4 to 5 yrs. experience TOP WAGES AND BENEFITS PLUS PROFIT SHARING PROGRAM Located south of Northfield on Rt. 8 next to Alldes.
CONTACT MR. HAGARTY
JAY-EM CORP.
75 MARC AVE. 1-216-929-4441
CUYAHOGA FALLS, OHIO (48-57)

PASITEIRAUKITE PAS MŪS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

laiškai Dirvai

LITUANISTIKOS INSTITUTAS IŠSIRINKO RECENZENTUS

Birželio 27 d. laidoje Dirva paskelbė Lituanistikos instituto prezidento pranešimą, kad Instituto Taryba išrinkusi 22 asmenis "tikraisiais L. I. nariais". Buvo išrinkta visokių profesijų "asmenų", anot Tarybos terminologijos, bet man, kaip literatūros mėgėjui, buvo įdomu patirti, kas išrinktas į Literatūros skyrių. Taigi, į tą skyrių buvo išrinkti: Birutė Čiplieskaitė, Vytautas A. Jonynas, dr. Kęstutis Keblys ir Viktorija Skrupskelytė. Buvo pažymėta, kad jie visi, išskyrus dr. K. Keblių, darbuojasi aukštesiose mokyklose.

Tas sąrašelis mane nustebino keliais atžvilgiais. Pirmiausia man pasirodė keista, kad Instituto Taryba išrinko tik recenzentus (dr. K. Keblio net ir recenzijų neteko daug kur skaityti). Žinoma, jei recenzentas yra rimtas kritikas, moksliškai nagrinėjęs literatūros problemas, tai tam jau tinka ir akademinis titulas prisegti, ir tokio nario išrinkimas Institutan yra savaime suprantamas, bet kuo gali Institutas pasididžiuoti išrinkdamas "tikrais nariais" recenzentus, tai jau jo paslaptis (nors ir kliaurai permatoma). Tokie recenzentai geriausiu atveju tegali būti tik kandidatais nariais, jei tokia narių kategorija yra numatyta Instituto statute.

Pagalios išrinktieji recenzentai nėra nei patys geriausi, nei labiausia tinka būti Instituto nariais. Sakysime, toks senas, patyręs ir labai kompetetingas literatūros kritikas Br. Raila yra kur kas labiau kvalifikuotas būti Instituto nariu, kaip kad Instituto Tarybos išrinktieji. Nemenkinių kvalifikacijų už išrinktuosius yra ir, pav., Spalis ar Pr. Visvydas.

Ypačiai ne vieną literatūros mėgėją nustebino Vytauto A. Jonyno padarymas "akademiku", kurs prieš porą metų taip liūdnei pagarsėjo savo recenzija apie Vyt. Alanto novelių knygą "Nemunas teka per Atlantą". (Aidai, Nr. 4. 1971). Savo forma ir autoriaus šlykščiais asmeniniais įžeidinėjimais ta recenzija — paškvilis sukėlė tada pasipiktinimo ir protestų bangą prieš recenzentą ir "Aidu" redaktorių. Man kyla labai didelių abejonių, ar tokie be pusiausvyros ir moralinės atsakomybės recenzantai turėtų sėdėti Lituanistikos Institute? Aš vaizduojuos Lituanistikos Institutą rimtų mokslininkų ansamblį, kur tokiems "mokslininkams", paškvilių rašytojui, kaip kad Vytautas A. Jonynas, vietos tikrai neturėtų būti.

Man kyla ir kitas klausimas: ar L. I. Literatūros skyriui turi būti renkami tik recenzantai? O kur rašytojai? Kodėl jie paliekami už durų? Ar Instituto Taryba iš tikrųjų neberado kvalifikuotų rašytojų pasisodinti savo tarpan? Literatūra dar nėra tik recenzijų rašymas: literatūra yra literatūra, gerbiamejiai! Pagalios ir dar man krito į akis vienas dalykėlis: visų į Literatūros skyrių išrinktų narių pavardės, galima sakyti, išimtinai tefigūruoja katalikų spaudoje. Aš lig šiol galvoju, kad Lituanistinis Institutas nėra tik vienos srovės žmonių prieglauda. Aš čia nekalbu apie kitų sričių nau-

jai priimtus narius, aš kalbu tik apie Literatūros skyrių. Šiuo atveju aš laikau Instituto vadovybės kryptį absurdiškai vienašališka ir prieštaraujančia lietuviško solidarumo bei vienybės dvasiai. Mano giliu įsitikinimu, tokioje rimtoje lietuviškoje mokslo institucijoje, koks turėtų būti Lituanistikos Institutas, jokių pasaulėžiūrinių simpatijų ar antipatių neturėtų būti, o turėtų būti tik žiūrima nuopelnų lietuviškam mokslui bei lietuvybei.

V. J.

BEPRASMIŠ RASALO AIKVOJIMAS

Balandiniame Akiračių numeryje, kuris pasirodė birželį tilpo 300 eilučių R. Šilbajorio rašiny apie vilniškės Vagos išleistą Vytauto Bubnio romaną "Alkana žemė".

Tai romanas apie beprasmiš tautos kraujo aikvojimą, pasisako R. Šilbajoris. Mums atrodo, kad R. Šilbajorio rašiny yra beprasmiš išveivikiojo rasalo aikvojimas. Vytautas Bubnis nėra šiaip sau rašytojas. Jis yra kompartijos narys, veiklus "pirminės organizacijos" narys. Jo pareiga stumti rašytojus akiai laikyti "socialistinio realizmo" bėgių ir savo darbas rodyti, kaip tais bėgiais važinėti.

"Alkanoje žemėje", Vytautas Bubnis tendencingai, netikrai, bolševikiškai, pagal "socialistiną realizmą" vaizduoja "striūną" Lietuvos išvaduotojais! Eilinė bolševikinė makulatūra, pridengta tariamai beletristinėmis rūbėliais.

Pasirašęs rankovės išveiviką, tai yra "buržuazinis" recenzentas pluša, juda, svarsto, nagrinėja, svaidsi citatomis, stengiasi įžūti ir jo įsivaizduotą potekstę. Daug kur matyti aiškūs plagijatai iš A. Landsbergio "Penki stulpai", ko R. Šilbajoris kaip tikrai nepastebėjo. Tai į mišką išėjusių, bet laisvės kovotojų idealais nusivylusių verksmininkų raudos... "Alkana žemė" yra tipingas, pagal užsakymą partiniai raštininkai sukirtas romanas. "Miškiniai", tai yra laisvės kovotojai, pristatyti lyg žvėrys, kuriems malonumas žudyti žmones...

Nenuostabu -- kad prirašęs apie tą 399 puslapį paskvilį 300 eilučių R. Šilbajoris "atrado", kad tai... "socialistinio realizmo" dalykas! Recenzentas "atrado", kad V. Bubnio romanas nepanašus į Solženicino ar Pasternako veikalus.

Koks beprasmiš išveivikiojo rasalo (ir laiko) elkvėjimas!

"Akiračių" ėmėja

ST. PETERSBURG, FLORIDA AREA

Arvin Automation, subsidiary of Arvin Industries, has immediate openings for:

SR. MECHANICAL DESIGN ENGINEERS

ALSO

1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Should you be thinking about relocating to Florida, here is an opportunity for full time, permanent employment in a new, modern, air conditioned plant. Good starting salary plus outstanding benefits.

Apply or send complete resume to:
Personnel Dept.

ARVIN AUTOMATION, INC.

4820 Park Blvd.
Pinellas Park, Florida 33565
(49-51)

QUALITY CONTROL INSPECTOR

Can manufacturing experience required. Must be available for any shift. Excellent wages and fringe benefits including stock purchase with expanding company. Call or see:
CROWN CORK & SEAL
2160 WEST 106 ST.
CLEVELAND, OHIO
216-631-4800

We share in your pride of quality work.
E.O.E.

(49-51)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Viesėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKIA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

ŠALTA PURKŠLĖ BREŽNEVUI

Brežnevo vingis iš Washingtono į Paryžių buvo nelauktas ir netikėtas. Prez. Pompidou pakvietė Brežnevą tik todėl, kad jam buvo nepatogu "svečio" pasisūlymo nepriimti. Taigi, šis Pompidou-Brežnevo pasimatymas buvo pusiau prievartinis.

Kodėl Brežnevas taip veržėsi po didelių "laimėjimų" Washingtono į Paryžių? Norėjo Pompidou painformuoti apie Nixono-Brežnevo slapto pasitarimus? Norėjo pasidžiaugti "nauja taikos era", kurią Brežnevas Nixonui įpiršo? Brežnevo staigaus vingio į Paryžių tikslas buvo politinis ir psichologinis. Politinis tikslas — įtikinti Pompidou, kad tai, ką sutarė Brežnevas ir Nixonas, yra naudinga Europai ir nepavojinga Prancūzijai. Tačiau Pompidou nėra toks naivus politikas, jog jis nesuprastų, kad Brežnevo ir Nixono susitarimai tiesioginiai liečia ne tik Kiniją, bet ir Prancūziją. Jei dvi didžiosios pasaulio valstybės — JAV ir Sovietų Rusija — susitarė atsisakyti nuo atominių ginklų vartojimo, tai jų bilateralės politikos reikalas. Bet jei jos susitarė ir kitus verstis atsisakyti nuo atominių ginklų vartojimo, tai jau yra kišinėsis į kitų valstybių reikalus. Todėl prancūzai pajuto, kad JAV ir Sovietų Rusija pasiėmė kontrolieriaus ar policininkų pareigas.

Prez. Pompidou kritiškai žiūri ir į Vidurio Europos dviejų blokų — NATO ir Varšuvos — kariuomenių sumažinimo reikalą. Prancūzija nedalyvauja net Vienos paruošiamoje šiuo reikalu konferencijoje. Brežnevui gi ypatingai rūpi, kad Prancūzija pritartų Sovietų Rusijos siekimui išstumti JAV iš Europos. Tačiau Pompidou ir čia mato didelį pavojų ne tik V. Vokietijai, bet ir Prancūzijai. Jei JAV bus Maskvos įtikinta, kad jos kariuomenės buvimas Europoje yra nereikia lingas, tai Vokietija, kaip Suomija, gali pasidaryti neutrali, o Prancūzija bus priversta užimti pirmąsias Europos gynybos pozicijas.

Brežnevas, be abejo, viską darė, kad Pompidou įtikintų, jog Prancūzijai negresia joks pavojus iš Sovietų Rusijos pusės. Dar daugiau, jis, kaip gudri lapė, siūlė Pompidou sūrį — vaidinti ir užimti Europoje vadovaujamąjį vaidmenį. Bet prez. Pompidou ir tai Brežnevo meškerei nepasidavė: jis tvirtai Brežnevui pasakė, jog jis jokiu būdu nesutiks Europos saugumo silpninti. Kaip vokiečių spauda pažymi, prezidentui Pompidou "Nixono-Brežnevo paktas yra ilgai prancū-

zų puoselėtos baimės patvirtinimas, jog dvi atominės super — jėgos numatė įamžinti pasaulio pasidalijimą, kuris prasidėjo nuo 1945 h., į dvi įtakų sferas. Tuo būdu likusios pajėgiausios ir stipriausios jėgos: Kinija, Japonija ir laisvoji Europa bus nuo pasaulio politikos sprendimų izoliuotos."

Psichologinis Brežnevo vizito Paryžiuje tikslas — sustiprinti Prancūzijos komunistų ir socialistų, kurie sudaro bendrą liaudies frontą prieš Pompidou, pozicijas viduje. Jis čia tikėjosi susilaukti dar didesnių ovacijų ir šiltesnio priėmimo, negu Washingtono, kur jis buvo atsidūręs nuo amerikiečių masių iš baimės, kad nesurengtų kas nors atentato.

Tačiau šį kartą Paryžiuje Brežnevui nelauktai nepasisekė. Prez. Pompidou jį priėmė mandagiai, pavažiavo geru šampanu ir gerais valgiais, bet nesudarė šiltos ir draugiškos atmosferos. Brežnevas bandė vaidinti intymaus bičiulio vaidmenį taip, kaip jis darė Bonnoje ir Washingtono, bet Pompidou parodė, jog jam Brežnevo vaidyba neimponuoja: geriau jis tegul eina vaidinti į Maskvos "Didįjį teatrą", kur trūksta gero aristo Moliero Tartiufo vaidmeniui, o Brežnevas šiam vaidmeniui yra gimęs...

Paryžius Brežnevui karštą vasarą buvo tikra šalta purkšlė (dušas). Tačiau Brežnevas, grįžęs į Maskvą, savo partiečiams vis tiek skelbs, jog jis iš Washingtono per Paryžių parsivežė Europą, o gal ir visą pasaulį savo kišenėje. (ms)

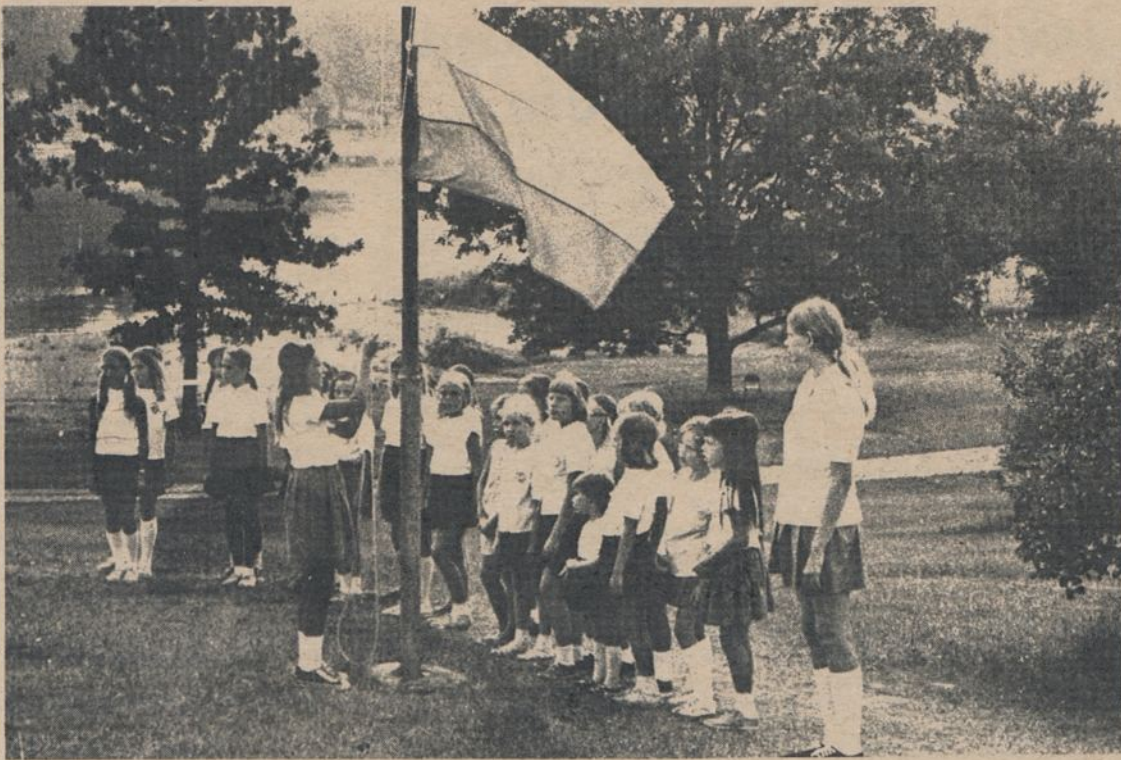
PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Be jau gautų 3901.00 dol. spaustuvei atnaujinti, atsiuntė paramą:

• **ALT S-gos Seimui rengti komitetas** per savo pirmininką Joną Švobą, atsiuntė 200 dol., kuriuos birželio 14 d. posėdy paskyrė Dirvą paremti, ypač dabar stengiantis atnaujinti spaustuves įrengimus.

• **V. ir J. Girniai**, gyv. Chicagoje atsiuntė 25 dol. Dirvos spaustuvei naujų mašinų įsigijimui.

• **Dr. M. Kavolis**, siųsdamas 10 dol. spaustuvei pagerinti, rašo, kad iš savo Social Security pensijos nepajėgia didesnės aukos skirti.

Dalis stovyklautojų mergaičių stovykloje Dainavoje 1972 m.

Algirdo Grigaičio nuotrauka

VILNIAUS BAŽNYČIOMS NUPLĖŠĖ KRYŽIUS...

Užsienį pasiekė Vilniuje leidžiamo "Literatūra ir menas" žurnalo dvidešimt antrasis numeris. Pirmasis leidinio puslapis uždengtas dideliu dailininko Algimanto Švažo raiziniu. Tai medžio raizinių dipticho "Vilnius" pirmoji dalis. Plačiai išrežtoje juostoje ties miesto panorama, išrašyta "Metropolis Vilna Litvaniae 1323 1973".

Nenuostabu, kad leidinys norėjo savo viršeli padengti vilniško panorama, nenuostabu, kad dailininkas sukūrė diptichą Vilniaus motyvais. Vilniaus jubiliejiniai metai provokuoja dėmesį Vilniaus temoms.

Algimantas Švažas, gimęs 1933 metais, 1966 metais jis baigė Vilniaus dailės institutą. Švažo specialybė — grafika. Lino-raiziniai ir medžio raiziniai jo dabartinio reiškimosi sfera. Švažas gerai pažįsta etninius senų lietuviškų raizinių bruožus, todėl juo tenka pasitikėti, kiek tai liečia subtilių senos lietuviškos raizybos prigimties imitavimą, apmoderninimą, kondensuotumą. Dailės parodose Švažas yra savitas, nepasiduodąs emocijai, akademiškai ištikimas įsavitam "archaizmo" būdai.

Algimantas Švažas yra gabus, talentingas grafikas. Tačiau jis mokslininkas. Tai jo kraują išgėrė "socialistinio realizmo" diktatas. Kad ir kaip, atrodo, tolimos architektūrinės temos, etninės temos, nuo "socialistinio realizmo" demonstracijos — ir čia jos įvedamos į teksto visumą. "Socialistinio realizmo" brutalumas čia akivaizdžiai

žudo dailininką grafiką, paverčia Agimantą Švažą melagiu. "Socialistinio realizmo" verčiamas Švažas išduoda tikrovę, istorinį realizmą — ir tuo jį kaltins beažiškosios istorijos teismas.

Sakykite, ar jūs nenustebsite, jeigu kokiam nors grafikos kūrinyje rastute garsias pasaulio krikščioniškas šventoves be kryžių. Prieš šimtmečius įtvirtintų kryžių ant šventovių kupolų dailininkai realistiškai nesikesina šaltinti. Anaip tol, tą reikšmingą detalę jie dažnai nuorienuojai į kūrinių centrą. Tai yra ištikimybės realybei ir tiesai.

Stebime Algimanto Švažo pirmąjį dipticho dalį ir regime apie tuziną Vilniaus šventovių fasadų. Idomi vertikalinių linijų versmė, lyg fontano čiurkšlė, suveda bendrą jį išpūdi į tikrą vilnišką panoramą prigimtį. Stai ga jį realizuojate, kad čia, kažin kur susilėptas falso momentas. Priešingai išrikiuotos šventovės neturi kryžių. Vienur kitur, kur jau nebebuvo gali mybės pasielgti drastiškai, vieton kryžių imauti įtaringi panašumai imetalo dirbinėlius.

Algimantas Švažas nuplėšė kryžius nuo Vilniaus bažnyčių, išrikiavo tuos suluošintus fasadus ir bendrąjį vaizdą pavadino Vilniaus panorama. Tai, aišku, yra melas. Nors nuo Vilniaus katedros fronto vandališkai jau nuluptos Riggi skulptūros, bet šv. Ona ir

kitos bažnyčios dar atkakliai kelia savo antikinius kryžius. Berods, netgi šv. Kazimiero bažnyčia, barbariškai paversta "ateizmo muziejumi" tebeturi kryžius. Kryžių turi katedros varpinė...

Kai kurie turistai parvežė iš Vilniaus "suvenyrus". Tai grubiai gintarėliais įlipdyti medžio plokštėse vilniškių pastatų kontūrai. Tarp tokių iškeliaavo į laisvąjį pasaulį sovietinė barbariškė: šv. Onos kontūrai be kryžių! Naivūs turistai net nesuvokia, kad savo butuose prezentuodami šv. Oną be kryžių, talpinkinkauja "socialistinio realizmo" praktikai, Vilniaus šventovių desakracijai.

Tuo pat pigiu tautodailiškos desakracijos taku nuėjo ir dailininkas Algimantas Švažas. Į "socialistinio realizmo" kamer-toną jis atsiliepė vykusiai; nuo būsimojo istorijos teismo, tam tikram laikui, pasislėpė krūmuose.

Atmintina, kad "Metropolis Vilna Litvaniae", Vilnius, nuo 1323 metų, seniausiose graviūrose, istorijai pristatomas su kryžiais. Netikėta istorija dabartiniam Švažo diptichams! (J.)

MACHINISTS AND De Vlieg OPERATORS

PART AND FULL TIME SAT. AND SUN. ALSO AVAILABLE. Days and night. Experienced only. Paid hospitalization and holidays, high hourly rate, paid vacation. HAHN MFG. CO. 5332 HAMILTON CLEVELAND, OHIO 216-391-9300 (48-51)

GERA NAUJIENA MŪSŲ KLIJENTAMS, NORINTIEMS PIRKTI BUTŲ

SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE IR USSR.

Dabar vykdoma plati modernių kooperatinių butų statybos programa šiuose miestuose: MASKVOJ, LENINGRADE, KJEVE, MINSKE, LVOVE, RYGOJ, TALINE, KIŠINIOVE, ODESOJ, VILNIUJ, KAUNE, ROSTOVE prie Dono, KRASNODARE, CHARKOVE, TAŠKENTE, ALMA-ATOJ ir kituose miestuose. Galima gauti vieno, dviejų, trijų ar keturių kambarių butų (su virtuve, vonia ir podėlio kambariu).

Viską sutvarko VNESHPOSYLTORG per savo išimtinę atstovybę

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE., (tarp 28 ir 27-tos g-vės) NEW YORK, N. Y. 10001 (212) 685-4537

• Dainavos mergaičių stovykla, vedama Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų, šiais metais įvyks nuo liepos 15 iki liepos 29 d. Šios stovyklos pagrindinis tikslas yra ne tik sudaryti sąlygas mergaitėms išvykti iš miesto gatvių į gamtą, bet poilsio ir žaismo darume skiepyti katalikišką ir tautišką dvasią mūsų jaunimui bei padėti ugdyti charakterį. Į stovyklą priimamos lietuvių kilmės mergaitės nuo 7 iki 16 metų. Visais registracijos reikalais skambinkit Ingridai Bublionei (216) 481-8854.

LIETUVIŲ MENO PARODA WASHINGTONE

Paroda rengiama ryšium su Pasaulio Lietuvių seimu, kuris įvyksta Washingtono rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 dienomis. Jos rengimu rūpinasi komisija: Dalė Lukienė, Vida Zubkienė ir Algis Žemaitis. Jau susitarta su Corcoran meno galerija, kur paroda vyks nuo rugpjūčio 10 d. iki rugsėjo 5 dienos. Bus išstatyta daugiau nei aštuoniasdešimt lietuvių dailininkų darbų, kurie užims tris didelius galerijos kambarius pirmame aukšte.

Corcoran meno galerija yra vienas žinomiausių meno muziejų Washingtono. Prie jos veikia ir meno mokykla. Jos rūmai yra pačiame miesto centre, vos kelios gatvės nuo Baltųjų rūmų.

Apie lietuvių meno parodos rengimą D. Lukienė taip papasakojo: "Su galerijos vadovybe buvo jau šią žiemą pradėta tartis dėl lietuvių dailininkų darbų parodos. Galutinai buvo nuspręsta išstatyti ne daugiau kaip dvylikos lietuvių dailininkų darbų, parenkant šešis tapytojus ir šešis grafikus, neličiant kitų meno sričių".

Galerijos vadovybė iš pristatytų dailininkų pasirinko šiuos tapytojus: Adomą Galdiką, Zitą Sodeikiene, Kazį Varnelį, Vytautą Virka, Viktorą Vizgirdą ir Kazimierą Zoromskį, ir grafikus: Vytautą Igną, Vytautą Jonyną, Ireną Mitkute, Viktorą Petravičių, Romą Viesulį ir Dalią Alekniene.

D. Lukienė pažymėjo, kad galerijos direktorius Roy Slade, atrinkdamas šiuos dailininkus, siekė ne tik įvairumo išraiškoje, bet ir apjungti įvairaus amžiaus bei įvairių meno krypčių lietuvių dailininkus, gyvenančius ir dirbančius Amerikoje.

Galerijos kuratoriai ir prie jos veikiančios meno mokyklos vadovybė, anot D. Lukienės, yra gyvai susidomėję lietuvių dailininkais, lietuvių menu ir rūpinasi parodos pasisekimu.

Lietuvių meno paroda yra įtraukta į Corcoran galerijos vasaros parodų kalendorių, kuriame rašoma, kad ji žada būti įvairi stiliais bei temomis ir atskleis lietuvių dailininkų kūrybingumą.

Šiuo metu baigiamas spausdinimui parengti parodos katalogas, kuris bus pavadintas "Twelve Lithuanian Artists in America".

Pasaulio lietuvių seimo metu Corcoran galerijos patalpose ruošiamas priėmimas, kuris numatytas rugpjūčio 31 dieną. (jv)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS AND BRIDGEPORT OPERATORS Must have job shop experience and be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady day work. High rate and overtime, all fringe benefits. Call or apply MASCO MACHINE INC. 23610 ST. CLAIR AVE. EUCLID, OHIO 216-486-1772 (49-51)

GERIAUSIOS DOVANOS
giminėms

LIETUVOJE IR SSR
MOTOCIKLAI, SALDYTU-
VAL, SKALBIMUI MAŠI-
NOS, TELEVIZIJOS APA-
RATAI, KAMEROS, SIU-
VIMO MAŠINOS, BALDAI.
Taip pat drabužiai, medžia-
gos, kailiniai, rankiniai laik-
rodžiai ir maisto produktai.
NAUJI AUTOMOBILIŲ

MODELIAI:
ZHIGULI VAZ-2101
ZHIGULI VAZ-2102
STATION WAGON
ZHIGULI VAZ-2103
Naujas Modelis
MOSKVICH 408-IE
MOSKVICH 412-IE
ZAPOROZHETS ZAZ-968

PODAROGIFTS, INC. yra
VIENINTELĖ firma Ameri-
koje, siunčianti DOVANI-
NIUS CERTIFIKATUS per
VNESHPOSYLTORGą be jo-
kių tarpininkų, bankų ir t.t.
PODAROGIFTS, INC. yra
VIENINTELĖ firma Ameri-
koje, pateikianti persiuntimo
irodymus, atitinkančius jos
susitarimą su VNESHPO-
SYLTORGu.

Klientų patogumui užsaky-
mus galima paduoti bet ku-
riai prie mūsų prisijungu-
siai firmai:

Globe Parcel Service,
723 Walnut St.,
Philadelphia, Pa. 19106
Package Express & Travel
Agency,
1776 Broadway,
New York, N. Y. 10019
Cosmos Parcels Express
Corp.,
488 Madison Ave.,
New York, N. Y. 10022
Arba tiesioginiai į mūsų
vyriausią įstaigą

PODAROGIFTS, Inc.

240 FIFTH AVE.
(tarp 27 ir 28 g-vės)
New York, N. Y. 10001
Tel.: 212-685-4537

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
Must have job shop experience and
be able to set up and work from
blue prints.
For days or nights.
Fringe benefits.
FREDON CORP.
23550 St. Clair, Euclid, O 44117
(50-52)

CUTTERS ELECTRIC KNIFE CLOTH AND VINYL EXPERIENCE ONLY APPLY EMPLOYMENT OFFICE 8:30 to 11:30 AND 1 to 3:30 DETROIT TRIM PLANT 12501 DEQUINDRE DETROIT, MICHIGAN Near Chrysler Expressway S. of Davison 956-6378 An Equal Opportunity Employer

(51-52)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RINKIMUS BAIGUS

Ilgokai ir, kai kur, karš-
tai vyko priešrinkimė LB
agitacija. Žmonės svarstė,
dairėsi į rinkiminius sara-
šus, ieškojo geriausių iš ge-
riausiųjų, kam verta ati-
duoti savo balsą.

Dvi dienos, gegužės 19 ir
20 praėjo kaip Sturm und
Drang audra. Po to . . . il-
giausia procedūra: balsų
skaiciavimas! Pagaliau, prie
Pacifiko iškilo baltų dūmų
skietis. Rinkimų rezultatų
sąvados conclave, įsikūrusi
Los Angeles mieste, baigė
savo darbą. Kaip Vatikano
kankliava, baigusi savo dar-
bą signalizuoja baltų dūmų
kamuoliu, bendruomeninė
rinkimų rezultatų aproba-
toriai paskelbė: **Habemus Pa-
pam!**

Šio istorinio žygio daly-
viai: Angelų mieste bend-
ruomeninkai. Data — bir-
želio 12 d. LB statutas nus-
tato: kada senieji Tarybos
nariai baigia savo kadenci-
ją, kada naujieji tampa
pilnateisiais.

Iš aštuonių apygardų,
10440 balsavę tautiečiai iš-
rinko Tarybos narius. Jie
sudarys Tarybą ateinančiai
kadencijai. Jie sustoja akis
į akį su sunkiausiomis, tie-
siog kunigaikštiskomis kaip
senos Lietuvos, tarpusavė-
mis nesantaikomis ir var-
žybomis dėl absoliutizmo
visose sferose.

Tenka jiems palinkėti
sėkmės susiderinti, išmin-
ties sprendimuose, kantry-
bės jausmams, kietumo ko-
voje su tikrais priešais.

Vienam Tarybos nariui
išrinkti reikėjo 248,5 balsų.
Apygardų lietuvių nevie-
nodos. Vienur išrinko tik
porą atstovų, kitur ir 18.
Besikirstant balsų nepritek-
lių ar pervirši, teko kai ku-
rioms apygardoms savo bal-
sų pervirši prarasti kitų
apygardų naudai. Todėl pa-
sitaiko, kad 803 balsai
(New Jersey) gavo 3 atsto-
vus, ir 689 balsai (Conne-

cticut) gavo taip pat 3 atsto-
vus, ir dargi 635 balsai
(Pietryčiai) įsitvirtino Ta-
ryboje su trimis atstovais!
Tobulą atitikmenį bal-
sams išlaikė Vakarų apy-
gardą, 483 balsai ir 2 at-
stovai.

Balsų perviršiai iš New
Yorko, Bostono, Ohio, Vi-
durio Vakarų nuėjo Pietry-
čių ir Connecticut apygar-
doms. Tai buvo maždaug
apie porą šimtą balsų.

Tarybos nariais išrinko
labai platų įvairių amžių
asortimentą. Pats jaunia-
usias narys — 19 metų am-
žiaus! Patį seniausią — 70
metų amžiaus! Tarp tų po-
liū išsidėstė 5 nariai iki 30
metų, 8 nariai iki 40 metų,
9 nariai iki 50 metų, 12 na-
rių iki 60 metų ir 6 nariai
iki 70 metų amžiaus.

Narių susiblokavimas,
kur tilpo tarp 40 ir 60 metų
sądaro lygiai 50% visos
Tarybos. Šio amžiaus blo-
kas, privilegijos prieš savęs
jauniausią arba seniausią,
sudarys Tarybos narių dau-
gumą!

Nors moterys lietuviško-
je visuomenėje sudaro di-
džiulę grupę, veiklios, vi-
suomeniškos ir pasižymin-
čios savo darbštumu, LB
Taryboje metome tikrai jų
penkis! Tai sudaro 11%
visos Tarybos. Imant rea-
lią proporciją moterų —
turėtų būti bent 25-30%.
Mažai moterų buvo kandi-
datų sąrašuose, tačiau apie
tai niekas neminėjo. Tary-
bon lietuvi moteriai skirta
vokiškos tradicinės Kinder,
Kirche, Kuche . . . etc.

Sunku susekti politinį
Tarybos narių atvaizdą.
Rinkiminiai sąrašai gerokai
sujaukė politinio priklausom-
umo vaizdą. Sąrašai buvo
savotiški su sibiokavimais,
kur sueidavo net ir labai
skirtingų įsitikinimų ar
veiklos metodų asmenys.
Po šitokių susiblokavimų
nelengva nustatyti asmens
politinį priklausomumą. Juk

OWNER OPERATORS

Late model 3 axel tractors.
Pull company trailers. From
Ohio and Louisville.
Return loads no problem.

Call Mr. JACKSON
216-435-6394

(46-55)

MILLWRIGHTS

Must be a qualified welder with 5
years experience in industrial equip-
ment troubleshooting and overhaul.
Excellent wages and fringe benefits
including stock purchase with ex-
panding company. Call or see Frank
A. Korosek, Personnel Director.
CROWN CORK & SEAL
2160 WEST 106 ST.
CLEVELAND, OHIO
216-651-4800

We share in your pride of quality
work.
E.O.E.

(49-51)

niekas neina Tarybon kurio
nors "partiečio" titulu, bet
lietuviško veikėjo vardu. O
čia viską nulemia veiklos
metodai.

Balsavimas nevyko pagal
iš anksto pateiktus sąrašus,
turėjo daug netikėtumų:
kas žino kiek panorės bal-
suoti? Tokiai sistemai esant
niekad negalima išvengti
priekaištų. Kaip bebūtų,
10440 balsų yra imponantiš-
kas skaičius. Taryba atsto-
vauja nemažai "dūšių". Ge-
ras lietuviškas valscius.
Prie geros veiklos, prie ini-
ciatyvos, turint pakanka-
mus finansinius išteklius,
galima nuveikti daug pozi-
tyvių darbų. Gal būt to ir
galima viltingai laukti. (r)

MAINTENANCE ELECTRICIANS

High school graduate with 4-6 yrs. electrical experience. Prefer indus-
trial background with previous experience in combustion engines and
general maintenance repair.

MAINTENANCE MECHANIC A

High school graduate with 6 to 8 years general maintenance experience
in repair of material handling trucks. Some electrical background and
experience in preventive maintenance is desirable.

MAINTENANCE MECHANIC B

High school graduate with 2-4 years general maintenance experience.
Knowledge of material handling trucks and arc welding is desirable.
Good starting salary and excellent benefits.

Apply in Person Between 9 A.M. and 3 P.M.
Mon. Through Fri.

N. L. INDUSTRIES

2850 West 3rd Street Cleveland, Ohio 44113

An Equal Opportunity Employer M/F

(49-52)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590

(212) 581-7729

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu
laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų
įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasi-
rinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir
kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, moto-
ciklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms
prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms.
Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mū-
sų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue	392-0306
• UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

PRIEŠ TRISDEŠIMT METŲ

(2)

DR. K. PAUTIENIS

Komisaras išmetęs keletą stik-
liukų, nesivaržydamas man kai-
bėjo, kad jūs, čia kaip gydyto-
jas, turite penkių kambarių bu-
tą ir gerai gyvenate, bet, jo ma-
nymu, tas viskas yra iš darbi-
ninkų uždirbtų ir sudėtų pinigų.
Tai išnaudojimas, Aš jį pa-
klausaui, ar Sovietijoje genero-
las ir kareivis gauna tiek pat
algos. Jis atsakė su nepasiten-
kinimu, kad visų algos skirtin-
gos. Aš pastebėjau kad ir pas
jus gali žmonės skirtingai gy-
venti.

Savo svečius išleidau apie 6
val. ryto, bet divizionų gydyto-
jų pareiškimą apie Lietuvos gy-
ventojų 50% išvežimo planavimą
įsidėjau ir visuomet prisimi-
niau. Tas mane vėliau privertė,
žūt būt, per didžiausią pavojų
pasišalinti iš okupuotos Lietu-
vos, nes okupuotai Lietuvai nie-
ko negalėjo padėti. Galėjau bu-
ti beprasminga Sibiro tremties
kančių auka.

Kas darėsi Utenos ligoninėje.
Ligoninės sargas Jonas, vos be-
mokąs savo pavardę pasirašyti,
buvo išrinktas medicinos dar-
buotoju, kartu ir gydytoju, pirmi-
ninku. Visi buvo sulęginti. Sar-
gas, šlavikas, sesuo, aps. gydy-
tojas, miesto vaistininkai, ligo-
ninės gydytojai -- visi buvo su-
varyti į vieną kategoriją po ko-
munisto Jono globa. Jis pirminin-
kas, jis visiems diktavo ir įsaki-
nėjo. Man bevalgant pusryčius,
žmona sako, ateik ir pro langą
pažiūrėk, kas gatvėje darosi. Žiū-
riu, komunistas Jonas, visų vir-
šininkas, ilga šluota šluoja gat-
vę, o paskui jį seka su reikalu
atėjęs apskr. vaistinės vedėjas.
Jonas tyčia kankina buržujų, ne-
sustoja, neišklauso vaistinin-
ko reikalo, bet šluodamas vis atsi-
sukęs sako kažką, sako ir šluo-
ja toliau. Vėliau sutiktas vaisti-
ninkas man sakė, kad buvo pas
Joną, medicinos darbuotojų pir-
mininką, su reikalu, bet kaip šu-

niukas pasekiojęs paskui Joną
ir reikalo neatlikęs, Jonas pasa-
mokąs pirmą mes sekdiojom pas-
kui buržujus, o dabar tegu pas-
kui mus, liaudies atstovus, bur-
žujaus pasekioja ir palaksto.

Atvykęs ligoninė, kaip ligo-
ninės vedėjas ir chirurgas, su-
žinojau, kad kūdikis gimė ir vė-
liau mirė, nes niekas neperrir-
šo virkštelės, ir vaikas, likimo
valiai paliktas, mirė. Pasirodo,
kad budinti sesuo slaugės ragi-
nama eiti pas gimdančią moterį,
nesikėlė ir apsisvertus ant kito
šono gulėjo toliau, kol vaikas be-
pagalbos nukraujavo ir mirė. Aš
paklausiau, būdinčios sesers, ku-
ri ėjo ir akušerės pareigas, kaip
atsitiko, dėl ko nebuvo duota pa-
galba ir dėl ko vaikas mirė. Bu-
dinti komunistuojanti sesuo man
atkiško, kad praėjo jautie išna-
dojimo laikai, kada gydytojai ir
ligoninės išnaudodavo seseris
ir jos negalėdavo išsimeigoti.
Jos poilsis esąs svarbesnis už

vieno buržujaus gyvybę. Vėliau
paaiškėjo, kad ta gimdyvė, kuri
prarado savo vaiką dėl būdinčios
sesers apslėidimo, turėjo, tik 4
hektarus žemės, gi būdinčios se-
sers tėvai turi apie 30 hektarų
žemės.

Vienas telefono tarnautojas
pasakė, kad jei mano telefonas
bus taisomas, tai bus idėtas mik-
rofonas ir sekliai iš pašto žinos,
kas kalbama namie nors ir tele-
fonas nebūs įjungtas pasikalbėti-
mui. Apskrities miesto žmonės
sekami, ką jie kalba namie.

Pagal divizionų gydytojo prane-
šimus, buvo laukta greitų masi-
nių išvežimų Rusijon, bet karo
pradžiai su Vokietija kiek nusi-
tęsus, išvežimai buvo taip pat
pavėluoti apie dešimt mėnesių.
Nusprendžiau, kad baimėje ir ko-
munistų terore gyventi Lietuvoje
jau neįmanoma, nes, jei nepasi-
šalinsiu, tai vistiek būsiu išvež-
tas. Saugiau gydytoju dirbti ir
kastuvu kasti žemę kur nors Vo-
kietijoje, negu savam krašte gy-
venti baimėje, komunistų terore
ir laukti, kad kiekvienu momen-
tu gali būti išvežtas Sibiran su-
naikiniui.

ŽVALGAUS KELIŲ PABEGTI

Prieš bėgimą, nuvykau į Kau-

ną pas sveikatos ministerį dr.
Kaganą pasiteirauti, kokie bus
pakeitimai ligoninėse, tvarkan-
tis pagal naujus sovietų įstaty-
mus. Prie ministerio nepavyko
priėti, nes laukiamajame kam-
baryje buvo daug interesantų. Vi-
si laukė neva savo eilės. Lau-
kiau ir aš. Bet paaiškėjo, kad dr.
Kaganas priimdavo tik savo pa-
žįstamus ir su jais kalbėdavosi
tik rusiškai. Iškiša ministeris
Kaganas galvą iš kabineto į lau-
kiamąjį ir pasiūkia tik žydų
kilmės interesantus, o kiti gali
laukti visą dieną -- jų nepriima.

Išėjęs iš sveikatos ministe-
rio dr. Kaganą laukiamojo Lais-
vės Alėjosje susitikau seną Ma-
rijampolės laikų gimnazistą, da-
bar jau švietimo ministerį Vens-
lovą. Beedamas Laisvės alėja,
Venslova pasižiūrėjo į knygyno
langą, kokios naujos knygos da-
bar išeina iš spaudos. Man, kaip
senam pažįstamam, Venslova pa-
sakė, kad dabar visi turės pri-
sitaikinti prie naujos tvarkos, o
jei kas nenorės prisitaikinti, tas
labai smarkiai nukentės. Vens-
lova, nusiskundė, kad sveikatos
ministeris dr. Kaganas stengia-
si kištis į kitų ministrų reik-
alus, o ypač į jo švietimo minis-
teriją, ir be švietimo ministe-

rio žinios, nori paskirti savo
žmones į Universitetą ir medi-
cinos fakultetą. Vėliau dr. Kaga-
nas, profesorius Kuzmai pasi-
priešinus ir komunistų partijos
sekretorių Sniečkų įtikinus, bu-
vo iš sveikatos ministerio pa-
reigų atleistas ir į jo vietą pa-
skirtas Dr. Girdzižiauskas, buvęs
sveikatos ministerio padėjėjas.
Venslova, nežinodamas mano po-
litinių pažiūrų, mane laikė gal
kiek pritariančiu jam, bet ne-
drįso klausti, kokiai partijai pri-
klauso. Persiskyręs su juo, tą
pačią dieną, pasiekęs autobusų
stotį, nuvykau autobusu į S. Kal-
varią, iš kur, pasisamdęs dvi-
ratį, nuvykau į komunistų labai
griežtai saugojamą pasienį.

Draudžiama pasienio zona
buvo 10 km nuo Lietuvos-Vokie-
tijos pasienio. Toje zonoje galė-
jo gyventi vietiniai ūkininkai, ga-
vę specialų antspaudą ant Lietu-
viško paso. Kiti, be leidimo pa-
kilti į draudžiamą zoną, buvo
areštuojami ir laikomi Vokietijos
snipais. Aš, paklūęs į tą
zoną, buvau dideliu pavojuje
-- galėjo prarasti laisvę ir at-
sidurti kalėjime.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

ATSIŠVEIKINIMAS SU JONU AISČIU

Trumpas nepriklausomos Lietuvos laikotarpis išaugino visą eilę kūrėjų, kuriais šiandien didžiuojamės, jų sielos nemarume gaivinamės. Vienas iš tokių laisvos Lietuvos augintinių buvo Jonas Aistis, gimęs 1904 metais Kampiškėse, A. Panemunės valsčiuje ir miręs šių metų birželio 13 dieną JAV sostinėje, Washingtone.

Su pačiu pirmuoju savo poezijos rinkiniu pavadintu "Eilėraščiai", Jonas išėjo į literatūrinę sceną kaip subrendęs lyrikas, turįs savo ryškų veidą. Jo kūrybos šaknys siekė lietuvių liaudies dainų ir pasakų gelmes. Bet drauge jis buvo ir rašytojas europietis, kurio kūrinii gili mintis, formos muzikalumas, idėjų universalumas ir dainiškumas buvo jo kartos skaitytojams džiuginanti staiga-

STEPAS ZOBARSKAS

mena. Jis greit atsistojo šalia mūsų šauniųjų poetų -- Binkio, Kiršos, Putino, Sruogos, vėliau sukurdamas savąją, aistišką epochą.

Su kiekvienu kūriniu vis kilo aukštyn, kritika jį pasitiko kaip kunigaikštį, nors nestigo ir tokių, kuriems jo didumas nebuvo lengvai suvokiamas. Gi skaitytojai jį taip pamilo, ypač mokyklinis jaunimas, kad ir šiandien tiek savame krašte, nors ir pavergtame, tiek išeivijoje, jis tebėra neužmirštas ir dažnai deklamuojamas.

Kas gi galėtų užmiršti jo eilėraščių "Apie rudenį ir šunį"? Juk gal nevienas ir šio laikraščio skaitytojų su manim atmintinai padeklamuos:

Toli už marių mėlynųjų,
Už šilo, už laukų,
Karalaitė pamotė išgujo,
Išgujo iš namų.

Ruduo, Lietus, Ir šuo taip kaukė
Nedrausai, patylom...
O karalaitė buvo šviesiaplaukė,
Akim kaip lina mėlynom.

Ir niekam niekam nerūpėjo
Nei karalaitė, nei šuva,
Tik beržas nuo lietaus ir vėjo
Rauduoja rauda nesava:

Toli už marių mėlynųjų,
Už šilo, už laukų, Karalaitė pamotė išgujo,
Išgujo iš namų...

O kokia prasminga mums šiandien jo "Šilainė"!

Vėliakos peizažą ūkana apvilko,
O norėjau, troškau visą jį apimt --
Buvo atsimerkęs žydras lino šilkas,
Buvo praregėjęs ilgesio akim.

Atmenu aš kartą, o seniai tai buvo,
Kai vyresnis brolis ėjo iš namų,
Kai mama šilainę škaplieriuosna siuvo,
Kai ramino guodė žodžiu neramiu.

Argi daug šilainės škaplieriui paįmsi?
Argi ten, už marių, bus tau jos gana,
Bet širdim pajusi, ir jau bus tau linksma --
Tu su ja atminsi brolių ir mane.

Taip ir aš norėjau pasimti šilainės
Arba lino žiedą iš peizažo to!
Kažinkur mūs dienos šunkeliais nueina --
Ūkanų prarytos, nepasikartos,

O jas taip norėjau pasimti šilainės
Ir nešioti ik karsto prie gyvos širdies:
Užpustys daržely sniegas žalią rūtą,
O plentu vežimas naktį nudardės...

Betgi tu paliksi, tu pilka šilaine,
Škaplieriui motulės andai įsiūti!
Su tavim atminsiu žiogrelius ir dainą,
Seserį jauniausią, laistančią rūtą...

"Eilėraščius" sekė kiti rinkiniai: "Imago mortis", "Intymios giesmės", "Užgesę chimeros akys", už kurį 1937 metais buvo apdovanotas Lietuvos valstybine 5,000 litų premija, "Poezija", "Be tėvynės brangios", "Nemuno ilgesys", "Pilnatis" ir "Sesuo buitis". Baigė Grenoblio universitetą daktaro laipsniu, redagavo

eilę leidinių, paskelbė nemažą straipsnių aktualiom problemom ir atsiminimų apie jam brangius žmones. Prieš susirgdamas nepagydoma vėžio liga, dirbo kongreso bibliotekoje Washingtone. A. a. Joną turėjau laimę pažinti nuo pirmosios jo knygos pasirodymo laikų. Iš karto ir man jis sudarė įspūdį kuklaus, kone

nusižeminusio bernelio vaizdą, tačiau toji iliuzija greitai dingso, kai jis viešai prašneko. Jis drąsiai gynė savo nuomonę, tuo savo iškalbingu aštrumu savo laikui užrūstinęs ne vieną žilą profesorį ar šiaip jau į didžiūnus pasinešusį Kauno pilietį. Jis nebijojo visiems, tariant jo paties žodžiais, prieš plauką užbraukti. Bet tai tik išorinė jo charakterio pusė. Esmėje Jonas buvo labai draugiškas, nuoširdus, pasiaulgas. Karas buvo mus išskyręs, Jis pasiliko Prancūzijoje, o aš grįžau iš Paryžiaus į Lietuvą, ir tik atsitiktinės žinėlės beprasiekdavo mus. Kai susitikom pirmą kartą jau Amerikoje, Jonas jau buvo vedęs, ir labai didžiavosi savo gražiąja žmona, o vėliau ar atėjusiu šauniu savo prieaugliu. Jis buvo pasidaręs labai religingas. Kai persikėlė į Brooklyną, dažnai susitikdavom ir pasvarstydamom tai, kas mums buvo aktualu, kas knietė širdį. Rėdagavom "Gabijos" almanachą, skaitėm mano ruošiamą "Lithuanian Folk Tales" ir "Selected Lithuanian Short Stories" rankraščius. Jo išvalgumas buvo labai sveikintinas, ypač, kai reikalas sukosi apimčių kultūrinę reprezentaciją svetimaučiuose. Kas lietuvių paties kūrybą, jis buvo skeptikas, nes netikėjo, kad kas nors galėtų perduoti svetima kalba jo poezijos tikrą dvasią ir muzikalumą. Jis, žinoma, buvo teisus, nes vertime ne tik jo, bet ir kitų poetų kūriniai daug vertės praranda. Buvo tačiau vienas veiklas dėl kurio ateities abu sutarėm: tai jo rašoma Prūsijos žlugimo kronika. Jis šiam veikalui ruošėsi eilę metų, perskaitė daug senovinių metraščių, kurie tik turėjo koki ryšį su mūsų tautos istorija. Įsijautė į jų stilių ir dvasią, ir toje dvasioje norėjo atkurti gyvą Prūsiją, kovojančią ir mirstančią. Jis jau turėjo didžiulį pluoštą rankraščių prirašęs, ir vieną kitą skaitė man iki pusiaunakčių Milfordo gatvės namelyje, kai jo šeima buvo sumigus. Nieko stipresnio, gilesnio ir įspūdingesnio nesu girdėjęs lietuvių literatūroje už tas Aisčio kronikas. Raginau, kad kaip galima greičiau baigtų tą savo monumentalų veikalą, žadėjau tuoj parūpinti jo vertimus į anglų ir vokiečių kalbas ir jį paskelbti pasauliui. Mintis patiko. Žadėjo rašyti pilnu tempu. Vėliau pradėjo skūstis nuovargiu o kartą jau visai tiesiai pasakė, kad nebeturįs sveikatos ir kad to kūrinio niekada nebeužbaigs. Taigi, Aistis paliko daug, bet nemažą ir su savim nusinešė.

"Visa, kas negrįžtama pasitraukia -- laikas ir žmonės -- nusidažo ypatingomis spalvomis", rašė Jonas Aistis knygoje Apie laiką ir žmones. Kai pamana apie laiką, man gaila jo, ir gaila ne dėl to, kad jisai nebeegrįš, bet kad aš jojo, rodos, nemačiau. Kai prisimenu žmones -- jųjų daugio jau nėra, -- jaučiuos kaltas, kad nemokėjau jų tinkamai pažinti ir įvertinti... Didelio

Poetas Jonas Aistis

nerimo valandą aš į juos šaukiau: "Kur jūs, mano draugai, įtūžusio likimo siūbuojančių bangų staigiais verpetais einat"? Jie stovi debesyse žvilgančiais šarvais, plevėsuojančiomis ka-

pomis, ir moja rodos, man ir sako: "Jonai, palik tas smulkmenas, tuos visus niekus, einaime"! Jonas paklausė jų šauksmo ir išėjo. -- Tik jo dainos žodžiai vis aidai:

Vai, nedvelk, nedvelk, vėjeli,
Vyšnių žiede, vai, nešėlk,
Ir, nukrėsdamas žiedelį,

Vai, nedvelk, nedvelk, vėjeli,
Vyšnių žiede, vai, nešėlk,
Ir, nukrėsdamas žiedelį,
Mano džiaugsmo neprikelk...

Vai, nejudinki lapelių --
Te šis vakaras kvapnus,
Kaip auksas, į dangų kelia
Mano džiaugsmą ir sapnus...

Te balta, šalta, bejausmė
Nusišypso pilnatis --
Teužmiega mano džiaugsmas,
Teužmiega ši naktis...

LIETUVIŠKOJI "AUŠRA" LENKIJOSJE

Dar gyvas viso pasaulio lietuviuose skausmas, kai lenkai brutaliai uždarė Lenkijos lietuvių žurnalą "Varsnas". Laisvoji lietuvių plačiai aptarė užtarnautą lietuviams skriaudą savo spaudoje. Tylėjo tiktai lietuvių tautos kvailingai: kazakevičinis lapukas ir spauda lietuvių kalba ok. Lietuvos teritorijoje. Ir tas "tylėjimas" parodė, iš kur lenkai gavo pareikalavimą "Varsnas" uždaryti.

Dabar laisvąjį pasaulį pasiekė "Aušra", laikraščio pavaldalo leidinys. "Aušra" leidžia lietuvių visuomeninės kultūros draugijos centro valdyba, kurios buveinė Seinuose. 1973 metais kovo mėnesį pasirodžiusi "Aušra" jau pasiekė dešimties numerį. Redakcijos adresas: Punksas, Radikacinė kolegija susideda iš devynių asmenų.

Tai yra jubiliejinis numeris. Sukako 15 metų, nuo leidimo Lenkijos lietuviams susibūti savo tautinės organizacijos būdu. 1957 m. kovo 30, Punksas įvyko steigiamasis susirinkimas, sutraukęs iš apylinkių minias lietuvių. Užbaigę susirinkimą giesmė "Užtraukim naują giesmę broliai". lietuvių, baigę susirinkimą, tapo organizuoti. Iki šiol draugija gyvuoja, reiškiasi kultūrinėje ir tautinėje veikloje. Paskaitos apie ūkininkavimą sutraukia itin daug lietuvių. Kultūrinei veiklai prisiminti šiame nu-

meryje įdėta ilga kronika, iš kurios matyti, kad veikla yra šakota, lydimą žmonių pasiryžimo, palaikanti lietuvių. Narių skaičius siekia apie 8000.

Greta tos įdomios kronikinės medžiagos kur apstu prisiminimų, įvertinimų, saviveiklos aprašymų, numerioje daug rašinių kultūrinės temomis. A. Janikas rašo apie Vargonų muzikos festivalį Krokuvoje, kur dalyvavo Leopoldas Digrys. Jonas Stoskeliūnas duoda rašinį apie mūsų kaimo architektūrą. Švietimo baruose liečiami itin svarbios vietos lietuviams temos -- gramatikos studijų reikalai, lietuvių kalbos kursų perspektyvos, yra įdomių reportažų.

Patraukia dėmesį lietuvių kalbos konferencijos Smalėnuose aprašymas.

Iš aprašymo matyti, kad konferencijoje dalyvavo dvidešimt Seinių apskrities lietuvių mokytojų. Programa išlaikyta grynai pedagoginių studijų rėmuose, darbas buvo našus ir tikrai imponuoja konferencijos dalyvių skaičius: dvidešimt lietuvių kalbos mokytojų!

Juk tai, kartu, yra Seinių apskrities lietuviškumo deklaracija.

Kronikos skyriuje korespondencijos byloja apie margą lietuvių veiklą Varšuvoje, Vroclave. Intriguojanti žinutė, kad: "balandžio 30 d. Prezidiumas išklaušė pranešimą apie "Varsnų" red. kolegijos darbą. Posėdyje dalyvavo "Varsnų" vyriausias redaktorius dr. Bronius Maickevičius, su artimaisiais bendradarbiais", net nesuteikia užuominos apie tragišką "Varsnų" likimą. Pabaigoje, viso puslapio skyrius, "Aušrelė" duoda vienolikos (atrodo jaunųjų) autorių eilėraščių. Mokyklos temų eilėraščiuose apstu švelnaus humoro.

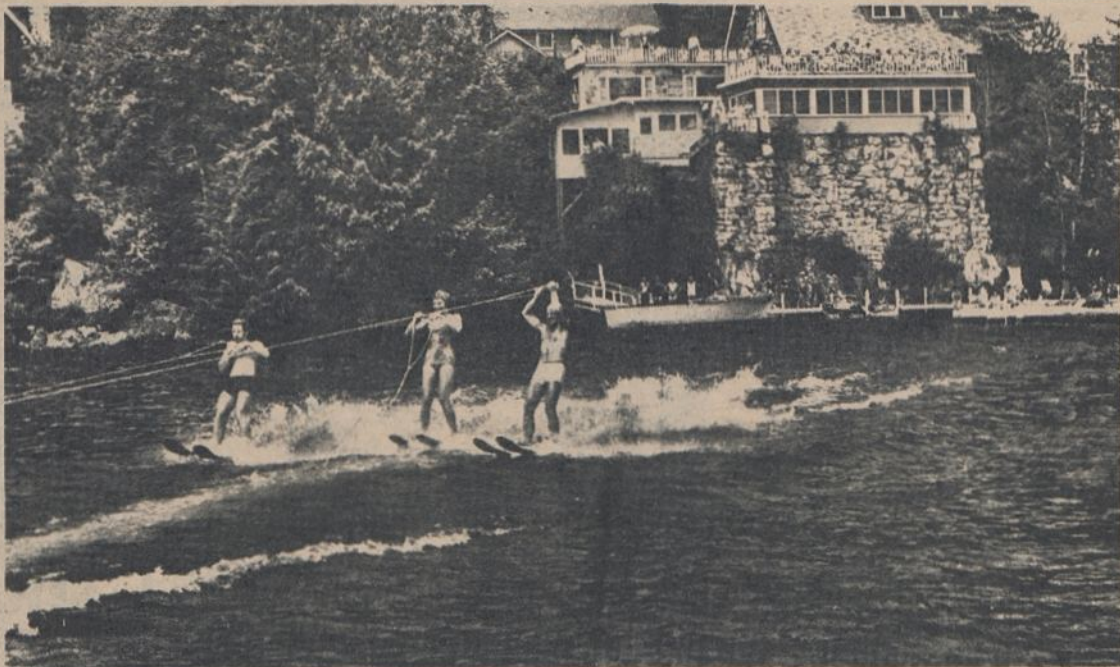
Titulinis žurnalo puslapis (jubiliejaus proga) dviejų spalvų.

"Aušra" daro gražų, itin simpatingą įspūdį. Iš dvilikos puslapių galima gerai suvokti kokiomis nuotaikomis gyvena Lenkijos lietuviai. Matyti jų idealistinę tendenciją būrtis, susisiekti savitarpėje, puoselėti savo kultūrinę veiklą, globoti jaunimą, rūpintis savo mokyklomis...

Lietuviškojo pakraščio Lenkijoje lietuviai ūkininkai gan pažangiai eina ūkininkavimo keliu. Jie didžiuojasi traktorių skaičiumi, derlių rodikliais. Atrodo, jie neturi to pamišusio spaudimo, kuris išvystytas ok. Lietuvos kolūkiuose. Laisva iniciatyva atneša gerus vaisius. Seinų apylinkė, Punksas -- sudaro lietuviškos kolonijos Lenkijoje esminį branduolį. Bet lietuviškos kolonijos didžiuliuose Lenkijos miestuose reprezentuoja Lenkijos lietuvių intelektualitetą. "Aušra" vykusiai rado tarp jų dviejų polių ryšį, lietuvišką bendrumą, sutampančių interesų kelią. Neišvengiamai "duoklė" ok. Lietuvos temomis (du rašiniai) -- lyg spogas ant nosies. Bet, be tos "duoklės" "Varsnos" žuvo.

Atrodo, "Aušra" užėmė teisingą barą, išmintingai atsižvelgdama į etnines ir pasaulėžiūrines, ir politines, supančios aplinkos sąlygas. (j)

PLANT SUPERINTENDENT
We are a medium sized flexible package converting operation seeking a manager experienced in flexo printing, bag making and lamination. The individual must be capable of taking charge of a three shift operation, directing foreman and plant employees. Wide range of excellent company benefits. Send resume in confidence or contact: Maynard Perry at: MUNSON PACKAGING INC. 1366 W. 117th St. P. O. Box 512 Edgewater Branch Cleveland, Ohio 44107 216-521-6570 An Equal Opportunity Employer (48-53)

Malonias atostogas tikrai turėsite New Yorko valstijos šiaurėje prie Adirondokų kalnų ir gražiausio pasaulyje ežero su krištoliniu vandeniu, p. Slyvinių vasarvietėje Blue Water Manor, Lake George, N.Y. Kas kartą ten atostogavo, to neužmirš ir grįžtatgal. Vasarvietėje yra įvairios sporto priemonės, o vakarais salėje vyksta vaidinimai su šokiiais. Rezervuokite sau vietą neatidėliojant, V. Maželio nuotrauka

MILGO
ELECTRONIC CORP.
7620 N.W. 36th Ave., Miami Fla.

EXPERIENCED FIRST CLASS MACHINIST

Must have experience in all phases of machine, also in model making. Excellent salary and benefits. Good advancement potential. Please contact Al Garcia 305-691-1220 for a personal interview.

An Equal Opportunity Employer

(49-51)

Detroito lietuviai laikraštinkai, susitikę Dainavoje, aptarė žurnalistų skyriaus rengiamą išvyką liepos 8 d. 1 val. p.p. p. Vasilių sodyje prie Dainavos. Norintieji išvykoje dalyvauti registruojasi pas LŽS Detroito skyriaus pirm. Vlado Selenį, tel. 293-4611. Nuotraukoje iš kairės: Vladas Selenis, Antanas Grinius-Dirvos bendradarbis, Alfonsas Nakas ir Petras Januška.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

ATIDARYTI KANKLIŲ MUZIKOS KURSAI

Birželio 25 d., 5 val. šv. Antano parapijos patalpose įvyko kanklių muzikos kursų atidarymas. Į atidarymo iškilmes atvyko ne tik mokiniai, bet ir svečiai su spaudos darbuotojais. Pati pirmoji kalbėjo šių kursų iniciatorė Stasio Butkaus šaulių kuopos moterų sekcijos vadovė Emilija Kutkienė, kuri pasveikino visus atvykusius ir pareiškė padėką visiems prie tų kursų organizavimo prisidėjusiems. Tolimesniai kursų atidarymo programai vesti pakvietė LŠST c. v. atstovą Joną Švobą.

Jonas Švoba savo žodyje pasakė: šaulių Sąjunga ne tik šaudo, bet dalyvauja ir kultūrinėje srityje ir tokiu būdu varo dvigubą darbą.

Jis padėkojo moterų sekcijai ir jos vadovybei, kuri ryžosi suorganizuoti šiuos kanklių muzikos kursus ir tiems, kurie jų įgyvendinimui pritarė.

Stasio Butkaus šaulių kuopos vicepirmininkas ir kapelionas kun. Viktoras Kriščiūnevičius savo tartame žodyje pasakė: — Kanklės yra tautinis instrumentas ir mums tų kursų reikėjo. Dabar tik vieno dalyko reikia, kad mūsų jaunimas ištesėtų ir mūsų neapviltų.

Alfonsas Mikulskis savo žodį pradėjo dainos žodžiais: Skamba, skamba kanklės, gieda mergos. Taip lietuviai giedoję prieš 1000 metų.

Kada kanklės atsirado Lietuvoje yra sunku nustatyti, nes instrumentas yra medinis ir iškasenose nerandomas. Jau prieš 4000 suomių pasiskolino iš mūsų kankles.

Kuomet mirdavo motina, sūnus eidavo į mišką ten kirsdavo medį ir iš jo darydavo kankles galvodamas, kad kanklių stygų balsais kalba motina. Kanklės į sveitimą kalbą neišverčiamos. Ir jei kas verčia, daro neteisingai.

Baigdamas pasakė: — Mikinantis kanklių muzikos reikės kantrybės, valios ir užsispirimo. Linkėdamas Danutei Petronienei sėkmingai vesti ir vadovauti šiam kanklių būreliui baigė savo žodį.

Kanklių muzikos kursų instruktorė ir mokytoja Ona Mikulskienė savo žodyje padėkojo tėveliams, būsimiems kanklininkams ir svečiams. Kanklininkams linkėjo sudaryti gražų, gražų kanklių orkestrą ir jau Kalėdų bernelio mišiose su juo dalyvauti.

Danutė Bankaitytė kanklėmis atliko "Rapsodiją Nr. 2" — muzika A. Mikulskio. Jai atlikus šią rapsodiją muz. A. Mikulskis pasakė: — geresnės kank-

lininkės kaip Danutė Bankaitytė pasaulyje nėra.

Buvo padaryta pertrauka ir visi atsilankusieji vaišinami kava ir pyragaičiais.

Po pertraukos buvo pradėta pamoka. Priėjau prie Onos Mikulskienės ir paklausiau: — Kiek turite mokinių? — Tuo tarpu yra dvylika, tačiau sąrašas nėra dar pilnas ir mokinių bus daugiau, — atsakė man Ona Mikulskienė.

• **Marijos ir Juozo Kinčijų** namuose birželio 17 d. jūrų šauliai paminėjo Tėvo Dieną. Atidarė "Švyturio" kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus, o apie tėvą kalbėjo inž. Alf. Šukys. Dalyvavo apie 40 žmonių. Albertas Misiūnas pasiūlė ir visi pritarė ateinančiais metais tėvo dieną, kaip ir motinos, paminėti daug plačiau.

• **Naujosios Dievo Apvaizdos** bažnyčios šventinimas įvyks kaip jau buvo skelbta rugsėjo 8 d., 10 val. ryto. Vakare įvyks kultūrinio centro atidarymas-balius. Rugsėjo 9 d. po iškilmingų pamaldų kultūriname centre įvyks Tautos šventės minėjimas, kurį ruošia LB Detroito apylinkės valdyba. Atidarymo proga bus išleistas leidinys — Dievo Apvaizdos Lietuvių Parapijos Istorija. Visi aukoję statybos fondui iki birželio 30 d. bus įtraukti ir paskelbti leidžiamame leidinyje.

• **Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais** kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus** gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR
Set up and operate — experience necessary. Call Mr. Leonard EUCLID INDUSTRIES, INC.
660 Beta Drive Mayfield, Ohio 216-461-4300
An Equal Opportunity Employer (51-54)

MACHINE REPAIRMEN AND MACHINIST APPLY U. S. EQUIPMENT DETROIT, MICH.

313-925-1910

NET JEIGU JŪS ATIDĖTUMĖTE IKI 10-to JŪS VISTIEK GALITE GAUTI PADINIŲ PROCENTĄ.

JEIGU JŪS PAKELSITE SAVO SUTAUPAS IKI \$500 AR DAUGIAU IKI LIEPOS 10-tos IR LAIKYSITE INDELĮ KETVIRTĮ METŲ, JŪS GAUSITE PADINIŲ PROCENTĄ IR JŪS KVALIFIKUOTAS TAI PAT NEMOKAMAM ČEKIŲ SĄSKAITA NAUDOJIMUISI.

CLEVELAND TRUST

Member, F.D.I.C.

ELECTRICAL CIRCUIT DESIGNER

Immediate opening. Must have minimum of 3 years experience as a designer of injection molding, die casting, or machine tool circuitry. Must be capable of working with relay and solid state logic. Knowledge of JIC, NEC and OSHA essential. Excellent opportunity with major plastic machinery manufacturer for the designer who can execute an assignment from start to finish. Good working conditions, easy access to work. For interview apply Personnel Office or submit resume to Mr. H. Hollis.

VAN DORN CO.
2685 E. 79 St.
Cleveland, Ohio 44104
216-361-3277

An Equal Opportunity Employer (49-58)

EXPEDITER

Knowledge of production control procedure, following up on production routing and must be able to keep accurate records and read blueprints. Will be expediting electrical sub-assemblies, manufactured parts and final assembly. 2d shift (Salary). Good working conditions. Easy access to work. We are located next to the CTS Rapid Transit E. 79 St. stop. Parking facilities provided.

VAN DORN CO.
2685 E. 79 St.
Cleveland, Ohio 44104
216-361-3277

An Equal Opportunity Employer (49-58)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED LAYOUT MEN \$6.02 an hour FITTERS \$5.82 an hour
Must have structural steel fabrication experience.
FOR ALL SHIFTS
J. A. FREEDMAN
2800 ALLIANCE ST.
DRAYTON PLAINS, MICH.
313-674-0381
E. O. E. (48-45)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance.

High hourly rate
Rotating Shifts
Many fringe benefits
Apply in person

United States Steel Central Furnaces
2650 Broadway Ave.
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (45-52)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED LATHE SET UP MAN

11-7 Shift
EXPERIENCED ON W & S EXCELLO & TURRET LATHES. MUST HAVE JOB SHOP EXPERIENCE AND BE ABLE TO SET UP WORK FROM BLUE PRINTS & CLOSE TOLERANCE.

STEADY WORK AND FRINGE BENEFITS.
CHAMPION BAIT CO.
800 Fred Moore Hwy.
St. Clair, Mich.
313-320-4721 (49-51)

ELECTRICAL DRAFTSMAN

Minimum 2 yrs. exp. on machine tool schematic diagrams, and A.C. control circuits. Must be familiar with components J.I.C. standards, preparations of bills of material, control panel layout, and electrical sheet metal work. Knowledge of solid state helpful, high school graduate with some additional schooling preferred.

VAN DORN CO.
2685 E. 79 St.
Cleveland, Ohio 44104
216-361-3277

An Equal Opportunity Employer (49-58)

OPPORTUNITIES FOR SKILLED TRADESMEN

Greenville Products Corporation, Division of White Consolidated Ind., has openings in skilled trades classifications and is considering card carrying journeymen and other experienced journeymen for these openings. Applicants must furnish written proof of experience and ability.

TOOL ROOM DEPARTMENT TOOL AND DIE MAKERS

MAINTENANCE DEPARTMENT PIPEFITTER, PIPEFITTER WELDERS.

GENERAL MAINTENANCE WELDERS. GENERAL MAINTENANCE. ELECTRICIANS.

These are permanent, year-round jobs and offer good steady wages, and the company provides a fine fringe benefit package including family health insurance, life insurance, paid holidays, vacation and other fine programs.

APPLY AT EMPLOYMENT OFFICE WEEKDAYS 8 A.M. TO 5 P.M.

GREENVILLE PRODUCTS CORP.

515 W. Gibson Drive Greenville, Michigan 48838 (51-52)

PIPER FITTER ASSISTANT FOREMAN

FOR BROOKLYN SHIPYARD

MUST HAVE SHIPYARD EXPERIENCE AS WELL AS EXPERIENCE IN LAY OUT TARGET WORK IN FABRICATION. SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

Call 212-625-3456, Ext. 238, for appointment

IRA. S. BUSHEY & SONS INC.
764 Court St. Brooklyn, N. Y.

An Equal Opportunity Employer (45-51)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Dr. Henrikas Armanas**, Medicinos žurnalo redaktorius, birželio 30 lankėsi Clevelande žurnalo reikalais, kuris spausdinamas Vilties spaustuveje. Ta pačia proga jis susitiko su Clevelande gyvenančiais kolegomis — gydytojais.

• **Inž. Romas Bublys**, Jaunimo žygio Už Tikėjimo Laisvę pirmininkas, šį savaitgalį jaunimo stovykloje Dainavoj kalbės apie lietuviškas parapijas.

• **Globe Parcel Service, Inc.** Clevelando skyrius dėl atostogų bus išdarytas nuo birželio 30 d. iki liepos 17 dienos.

• **Superior Savings and Loan Assn.** visą liepos mėn. švęs naujo skyriaus atidarymą 14406 Cedar Rd. (prie Green).

Visi banko klientai kviečiami sustoti naujame skyriuje ir susipažinti su naujos įstaigos patogumais.

Skyrius atidarytas: antadienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir šeštadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 2:30 val. p. p. Penktadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 6 val. vak. Pirmadieniais uždarytas.

Medicinos redaktorius dr. Henrikas Armanas, po pasitarimų Vilties spaustuveje žurnalo reikalais, susitiko su kolegomis pas dr. D. ir R. Degesius, Nuotraukoje iš kairės: dr. D. Degesys, dr. H. Armonas, dr. A. Butkus ir dr. H. Brazaitis.

• **Gerardas Juškėnas** aktyviai dalyvauja The Cleveland Photographic Society skaidrių varžybose. 1972-73 m. sezono pabaigoje jis laimėjo du aukso medalius: už pirmąją vietą A klasėje ir specialų atžymėjimą — Contemporary Award.

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ ATKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

TRUSSES—
BACK SUPPORTS
ELASTIC STOCKINGS
EXPERT FITTER ON DUTY.
9:00 AM TO 5:00 PM.
ROTH-WARREN
PHARMACY
1619 Euclid Ave.
241-7340
(51)

HOUSE FOR SALE

Excellent two family. E. 77 St. near St. Clair, full drys basement with coper lines, modern furnaces, spacious modern kitchen, 1½ car garage. Immediate occupancy. Asking 11,900.

GEORGE KNAUS
Real Estate
481-9300

Grupė lietuvių buvo nuvykę į Warren, Ohio, pasižiūrėti vadinimo "Guy's and Dolls", kuriame pagrindinę rolę vaidino mūsų tautietė Rūta Lee-Kilmontytė. Nuotraukoje pertraukos metu su Rūta Lee, V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LIEPOS 8 D. sekmadienį šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė K.O. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 15 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė.

LIEPOS 22 D. sekmadienį šaulių išvyka į gamtą su šaudymo pratimais.

LIEPOS 29 D. ALTS-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

RUGPIUČIO 17-19 D. Clevelando lietuvių Naujųjų Namų atidarymas.

SOCIETY'S SIX-PLUS SAVINGS CERTIFICATES GIVE YOU THE HIGHEST EARNINGS ON YOUR MONEY.

NO BANK IS PERMITTED TO PAY MORE!

VISKAS KĄ JŪS TURITE PADARYTI!

Investuokite \$500 ar daugiau į Society's SIX-PLUS Savings Certificates, 2 ar 5 metams ir gausite **6.003%** mokamus metiniai už jūsų pinigus. Tai yra rezultatas nuolatiniai apskaičiuojamo **5.75%** metinių palūkanų.

Investuokite į SIX-PLUS Savings Certificates tuoj pat. Tai yra nauja idėja, gera idėja... ir Society turi daugelį kitų taip pat.

TAI PRIEDU SOCIETY NEAPMOKAMAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS!

Jūs gausite asmeninę čekių sąskaitą be mokesčio už mūsų patarnavimą, kada jūs investuojate \$500 ar daugiau į vieną iš šešių Society taupymo planų!

SOCIETY VEIKIA ŠEŠTADIENIAIS

Pradėkite investuoti didesnėms palūkanoms dabar. Ir jeigu jūs negalite atsilankyti savaitės bėgyje, ateikite šeštadienį. Skyriai jūsų kaimynystėje yra atidaryti nuo 9:30 iki 12:30 PM.

Discover
Society
NATIONAL
BANK OF CLEVELAND

Society Corporation assets
exceed 1.5 billion dollars

MEMBER F.D.I.C.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirva neišeis šią savaitę liepos 6 d. dėl liepos 4 šventės. Kitas numeris išeis liepos 11 d.

PASKENDO DU LIETUVIAI STUDENTAI

Iš New Yorko mums pranešė, kad liepos 1 d. paskendo besimaudydami ežere du lietuviai studentai: Tomas Didžpinigaitis — dr. Juozo ir Irenos sūnus ir Rimantas Birutis — Algio ir Julitos sūnus.

Abu buvo veiklūs lietuvių jaunimo organizacijose. Skausmo valandoje tėvams reiškiamie užuojautą.

• Dirvos novelės 1973 metų konkursui gauta 18 novelių. Premija 500 dol., kurios mecenatas yra Simas Kašelionis, laureatui bus įteikta šį rudenį Chicagoje.

Konkursui gautos šios novelės: Žiūrovas — Valytė Jonaitytė, Pilka skarelė — Liūdas, Lietuviška novelė — Kaimo merga, Mūsų kėmas — Tremtinys, Gaudvytis — Vinkšnupė, Jaunystės randai — Saulius, Rudos

dėmės baltame sniege — Gintaro juosta, Molinis arkliukas — Perkūno Oželis, Naktis prie ežero — Banga, Akibrokštas — Stefanija Leontina, Dėmė ant krūtinės — Adomas Upstas, Paslaptingoji — Senbernis, Draugeliai — S. Mažylis, Skeveldros — P. Rausvytė, Meilė — Šienpiuvys, Iš Dievulio rankos — D. I., Balsai debesyje — Vakarėlis ir Naujų Metų vakaras — Naras.

• ALT Los Angeles skyrius, per savo sekr. V. Mažeikienę, Dirvai paremti atsiuntė 10 dol.

Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• Detroito skaučių Gabijos tuntas Dirvai paremti atsiuntė 5 dol.

Ačiū už auką skautėms.

ŠAULIŲ KULTŪRINĖ STOVYKLA

Montrealio "Mindaugo" šaulių kuopos Kultūrinė 3-jų dienų stovykla "Baltijos" stovyklavietėje Lac Sylvere, Laurentijos kal-

nuose prie St. Donat P. Q. Kanadoje, įvyks rugpiūčio 3-5 d.d.

Stovyklos vadovas: J. Šiaučius, stovyklos vadovo pavaduotojas-kordinatorius A. Mylė, stovyklos komendantas: Ig. Petrauskas, meno vadovas: V. Sušinskas, ūkio reikalams: S. Reutas ir J. Babrauskas, vyr. stovyklos šeimininkė: M. Kasperavičienė, šaudymo vadovas: B. Kasperavičius.

Stovyklavimo mokestis įskaitant nakvyne ir maistą suaugusiems 15 dol. jauniui iki 15 metų 10 dol., dviem iš vienos šeimos po 7.50 dol.

Norintieji stovykloje dalyvauti, registruojasi iki liepos 29 d. šiuo adresu: A. Mylė, 105 Monette St., La Salle 650, P. Q., Canada. Tel. 365-0353.

NEOLITHUANŲ ŽINIAI

Kaip jau buvo Dirvoje paskelbta, šiais metais vasaros stovyklą ruošia Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba. Laikas nuo rugpiūčio 25 d. iki rugsėjo 2 d. Vieta — NEPTUNES Resort, Rt. 2, Eagle River, Wisconsin, sav. L. K. Šlenys, tel. (715) 272-1130.

Stovyklą uždarius ten pat rugsėjo 2 d. įvyks Korporacijos visuotinis suvažiavimas.

Tad visi kolegos ir kolegės prašomi šiais metais savo vasaros atostogas derinti prie stovyklos ir suvažiavimo laiko ir nieko nelaikiant registruotis pas Vyr. Valdybos išd. kol. Br. Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Primename, kad visiems kolegoms — išsiunčiami asmeniškai laiškeliai su smulkesne stovyklos programa. Užsiregistravimo data iki rugpiūčio 4 d. Registruojantis prašom atsiųsti 25 dol. užstatą.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

• Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko sambūrio valdyba, išrinkta korespondenciniu būdu, susirinkusi dr. Radzivanų namuose, pareigomis pasiskirstė: dr. Bronius Radzivas — pirmininkas, Bronius Bobelis — vicepirmininkas, Antanas Sabalis — kult. reik. vadovas, Aloyzas Balsys — sekretorius ir Antanas Pumputis — išdininkas.

Nutarta gruodžio 8-9 d. K. židinyje, suruošti dail. J. Juodžio kūrinių parodą, skirtą specialiai Simo Kudirkos, Romo Kalantos ir kt. Lietuvos Laisvės Didvyrų pagerbimui.

LFB studijų ir poilsio savaitė, rugpiūčio 5-12 d. Dainavoje, valdybos nariai išsipareigojo paraginti Bičiulius ir jiems prijaunčius studijose dalyvauti.

TĖVYNĖJE MYLĖTI KRISTŲ IR SAVO TAUTĄ MUMS NELEIDŽIA

AR JAU ATLIKAI SAVO PAREIGĄ KRIKŠČIONIŠKOSIOS LIETUVYBĖS ATEIČIAI: IRAŠEI SAVO ŠEIMĄ IR ARTIMUOSIUS I LIETUVIŠKĄ PARAPIJĄ?

PAIMK TELEFONŲ KNYGĄ IR PASKAMBINK ARTIMIAUSIAM LIETUVIUI KUNIGUI!

Jaunimo žygis Už Tikėjimo Laisvę 216-481-8854

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN MACHINE REPAIRMEN DIE MAKERS FOR ALL SHIFTS. Good starting rate. Complete fringe benefits and overtime. DEMCO 411 S. FORT ST. DETROIT, MICH. (48-54)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• PRAEJO narių rinkimai į naująją LB Tarybą ir atstovų — į Pasaulio Lietuvių seimą. Balsai galutinai suskaičiuoti ir rinkiminės komisijos viešai paskelbti. Malonu, kad šiais metais balsavo rekordinis skaičius. Pirmoje vietoje atsistojo LB Vidurio Vakarų apygarda, vietoj numatytų 15 narių naujai LB Tarybai davusi net 18, nes apygardoje žymiai pakilo balsavusiųjų skaičius. Pachoje didžiausioje LB apylinkėje — Marquette Parke — šiemet balsavo rekordinis skaičius — 2008 žmonės, kai tuo tarpu seniau balsavo apie 1300. Nenuostabu, kad praėjus demokratiniams rinkimams kai kurioje mūsų spaudoje kilo tam tikro nepasitenkinimo bei įtarinėjimų, daugumoje nukreiptų prieš LB Marquette Parko apylinkės rinkiminės komisijos pirmininko rašyt. Stasio Džiugo bute ir per keturias valandas peržiūrėjau balsuotojų sąrašus, balsų skaičiavimo lenteles, įvairių ir gan platų susirašinėjamą rinkimų reikalų, gausias spaudos iškarpas ir visą kitą medžiagą, St. Džiugo rūpestingai surinktą, suklasifikuotą ir surištą.

• DIRVOS skaitytojai prisimena, kad prieš rinkimus čia rašantis nekėlė kurio nors vieno sąrašo kandidatų, bet kaip tik siūlė pasirinkti geriausius iš visų sąrašų. Kad su St. Džiugu esam vienminčiai, abu kaip plunksnos žmonės, seni draugai, manau, tai neužtemdins tiesos, kurią čia noriu atskleisti. Juoba, St. Džiugas visuomeniniame gyvenime nėra naujokas. Kai 1949 m. Marquette Parke buvo steigiamas pirmoji Lietuvių Tremtinių Bendruomenės apylinkė, St. Džiugas buvo išrinktas į valdybą. Vėliau jis vėl dirbo LB centro valdyboje, ėjo įvairias atsakingas pareigas ruošiant bendrąsias Dainų bei Taut. šokių šventes, atsidėjęs dirbo Lietuvių Fonde ir kitur. Todėl nenuostabu, kad šių metų pradžioje tuometinis LB Marquette Parko apyl. pirm. F. Valinskas pakvietė St. Džiugą sudaryti šios apylinkės rinkiminę komisiją būsimiesiems rinkimams prarasti, St. Džiugas sutiko ir į komisiją pakvietė tokius žmones, kurie turi geresnius darbus bei aukštesnes pareigas tiesioginėse darbovietėse ir tuo gali daugiau laiko pašvesti lietuviškiems reikalams. Į rinkiminę komisiją, šalia St. Džiugo, buvo pakviesti J. Bacevičius, B. Misiūnas, Z. Paulauskas

ir Vl. Stropus, kurių nei vieno nėra pvz. LF sąrašuose. Rinkiminę komisiją patvirtino LB Marquette Parko valdyba, LB Vidurio Vakarų apyg. valdyba ir taip pat JAV LB centro valdyba. Visus reikiamus formalumus atlikus, reikėjo tik pradėti darbą.

• PAVASARIOP LB Marquette Parko apylinkėje triukšmingai buvo išrinkta nauja valdyba ir pirmininko pareigos atiteko J. Vaičiūnui. Šis darė pastangas, kad rinkiminę komisiją atsistatytų ir būtų paskirta kita. Bet St. Džiugas su kitais vyrais atsisakė tai padaryti, nes jie jau buvo patvirtinti visų aukštesnių LB organų ir procedūra sutvarkyta taip, kaip reikalauja statutas. Tada LB Marquette Parko apyl. valdybos spaudimas nukriko ta kryptimi, kad rinkiminę komisiją būtų papildyta. Bet, pagal St. Džiugą, tai būtų buvę prasilenkta su statutu. Abiejuose frontuose apylinkės v-bai nieko nelaimint, pastaroji pradėjo kištis į ne savo kompetenciją: užprašinėti sales rinkiminės būstinės ir pan., kai tą darbą turėjo atlikti rinkiminė komisija. Taip reikalams besiklostant, apylinkės valdyba laiku neatliko pagrindinio uždavinio: rinkiminę komisiją balandžio 6 d. raštu paprašė apylinkės valdybą kaip galima greičiau pristatyti balsuotojų sąrašus. Apyl. valdybai vis delsiant, rinkiminės komisijos pirmininkas ir nariai buvo priversti patys iš naujo sudaryti tokius sąrašus, įvairiais būdais surenkant kaip galima didesnę skaičių apylinkės ribose gyvenančių lietuvių adresų. Kai rinkiminė komisija gerokai išibėgo naujų sąrašų sudarymo darbe, ir daugeliui išsiuntinėjo balsavimo lapelius, gegužės 11 d., savaitę prieš rinkimus, LB apyg. pirmininkui griežtai pareikalavus, savąjį sąrašą pristatė ir apyl. valdyba. Šis dvilipumas, išplaukęs iš apylinkės valdybos pavėlavimo, padarė tai, kad apylinkės lietuvių sąrašas žymiai padidėjo ir gal to išdavoje atsirado net 800 naujų balsuotojų sąrašai dabar stovi St. Džiugo aplankuose. Atskiri sąrašai tų, kurie balsavo paštu, ir tų, kurie balsavo asmeniškai. Kelio laika minučių knaisiodamasis po abu sąrašus, visgi nesuradau tokių pavardžių, kurios kartotųsi. Tai reiškia, kad jos buvo rūpestingai patikrintos.

• RINKIMŲ procedūra ir balsų skaičiavimas buvo vykdomi dalyvaujant abiem pusėm: rinkiminei komisijai ir LB apyl. valdybos atstovams. Balsavimo išvairėse, kartu esant LB apyl. valdybos atstovams, atidaryti paštu balsavusių vokai ir sumesti į bendrą urną. Dėl to tada niekas jokio protesto nepareišė. Per abi rinkimų dienas tiek Gimimo švč. Panelės, tiek "Tėviškės" parapijų salėse budėjo LB apyl. valdybos atstovai šalia rinkiminės komisijos narių. Vėliau, sekmadienio vakare, uždarius rinkimines būstines, visi kartu per išsistatytą skaitė balsus. Kiekvieną balsą žymėjo abiejų pusių atstovai savosiose lentelėse, vėliau abi kartu sutikrindami. Tos balsų skaičiavimo lentelės su jais tikrinių parašais tvarkingai sudėtos St. Džiugo aplankuose ir jas visada galima pamatyti. Deja, balsų skaičiavimas, užtrukęs kiauą naktį, nebuvo užbaigtas. Rinkiminės komisijos nariai skaičiavimą norėjo tęsti kitos dienos vakare, bet apyl. valdybos atstovai paprašė tai atidėti kelioms dienoms, o pats apylinkės pirmininkas pasiskelbė išvykstant poilsio. Vėliau kai kas iš apylinkės valdybos narių ar jiems artimų žmonių reiškė nepasitenkinimą, kad balsai laiku nebuvo baigti skaičiuoti. O tikrovė sako, kad balsus ku greičiau pabaigti skaityti kaip tik norėjo rinkiminės komisijos nariai.

• ATSKIRA tema būtų kalbėti apie įvairias provokacijas bei išsišokimus balsavimo metu. Laimei rinkiminės komisijos nariai tai laiku pastebėjo ir sutvarkė. Susumuojant visa, ką teko išgirsti bei pamatyti pas St. Džiugą, norisi pakartoti St. Džiugo žodžius, kad galėjo vienas kitas prastysti, t. y. pabalsuoti ant rą kartą, bet tokį, jei ir buvo, buvo ne dešimtys, bet gal tik vienas kitas ir jie jokių būdu nenulėmė rinkimų eigos. Laimėjo tie, kurie labiausiai yra pasireiškę lietuvių visuomenėje. LB Marquette Parko rinkiminė komisijai pasistengus, gerai padirbėjus ir šimtaprocentiniai atlikus savo pareigas, matomas ir vaisius: į naująją LB Tarybą iš Vidurio Vakarų apygardos atėjo dar ir trys papildomi Tarybos nariai — Rimas Genčius, Teodoras Blinstrubas ir Dalia Dundilienė. Nė vieno jų, be rodo, nerėmė LF sąrašas. Jie atėjo dėka to, kad rinkiminė komisija sąžiningai ėjo ir nesielgė diktatoriškai, viską leisdama stebėti LB apylinkės valdybai.

STASYS DŽIUGAS, Marquette Parko LB rinkiminės komisijos pirmininkas, IV Dainų šventės rengėjų tarpe. Iš kairės sėdi: plk. A. Reklaitis, S. Balzekas, jr., dr. G. Balukas, muz. P. Armonas, kun. dr. J. Kubilius, Stovi: J. Paštukas, inž. J. Jurkūnas, J. Vaičiūnas, inž. K. Dockus ir St. Džiugas, V. Noreikos nuotrauka

A. A.

JUZEFA NASVYTIENĖ.

Mirė 1968 m. liepos 8 d. Penkerių metų jos mirties sukakties proga užprašytos šeimos už jos sielą pamaldos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje š. m. liepos 8 dieną, 7:30 val. ryto.

Gimines prašome pamaldose dalyvauti.

Praneša nuliūdęs vyras

Steponas Nasvytis,
sūnūs, dukterys, žentai
ir marčios

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad ok. Lietuvoje š. m. gegužės 29 d. pasimirė mūsų mylimas brolis

KAZIMIERAS BERNOTAS,

sulaukęs 63 m. amž. Velionis buvo palaidotas birželio 1 d. Kiaunorių parapijos kapuose.

Nuliūdę:

Brolis Antanas, JAV,
Sesuo Teresė Vaitkienė
su šeima, JAV,
Sesuo Marija Koskienė
su šeima, Kanada